



Központi Hitelinformációs Rendszer

Éves tájékoztató

a Központi Hitelinformációs Rendszeréről

2013

Készítette a BISZ Zrt.



B I S Z Zrt.

www.bisz.hu

Tartalomjegyzék

1. Bevezető	4
2. KHR működése	5
2.1. Lakossági alrendszer	5
2.1.1.Nyilvántartott természetes személyek számának havi változása.....	5
2.1.2.Nyilvántartott hitelszerződések mennyiségének havi változása	5
2.1.3.Fennálló hitelszerződések megoszlása devizanem szerint 2013. év végén	6
2.1.4.Fennálló hitelszerződések megoszlása típus szerint 2013. év végén.....	6
2.1.5.Fennálló hitelszerződések megoszlása futamidő szerint 2013. év végén.....	7
2.2. Vállalkozási alrendszer	8
2.2.1.Fennálló szerződéssel rendelkező vállalkozások számának havi változása.....	8
2.2.2.KHR-ben tárolt hitelszerződések számának havi változása	8
2.2.3.Fennálló hitelszerződések megoszlása devizanem szerint 2013. év végén	9
2.2.4.Fennálló hitelszerződések megoszlása típus szerint 2013. év végén.....	10
2.2.5.Fennálló hitelszerződések megoszlása futamidő szerint 2013. év végén.....	10
3. Hitelfelvételek száma, nagyságrendje	11
3.1. Lakossági alrendszer	11
3.1.1.Hiteljelentések száma havi bontásban	11
3.1.2.Újonnan rögzített lakossági hitelszerződések száma havi bontásban	11
3.1.3.Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása devizanem szerint	12
3.1.4.Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása típus szerint	12
3.1.5.Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása futamidő szerint.....	13
3.1.6.Nyilvántartott természetes személyek megoszlása életkor szerint 2013. év végén	13
3.2. Vállalkozási alrendszer	14
3.2.1.Hiteljelentések száma havi bontásban	14
3.2.2.Újonnan rögzített hitelszerződések száma havi bontásban	14
3.2.3.Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása devizanem szerint	15
3.2.4.Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása típus szerint	15
3.2.5.Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása futamidő szerint.....	16
4. Szerződéses kötelezettségek teljesítése, eladósodás alakulása	17
4.1. Lakossági alrendszer	17
4.1.1.Fennálló hitelszerződések és mulasztások havi változása	17
4.1.2.Mulasztások számának havi változása státusz szerint.....	17
4.1.3.Fennálló mulasztások megoszlása a mulasztás időtartama szerint 2013. év végén.....	18

4.1.4. Újonnan rögzített mulasztások számának havi változása	18
4.1.5. Fennálló mulasztással rendelkező természetes személyek megoszlása életkor szerint 2013. év végén	19
4.1.6. Lakossági csalás/elutasítás, valamint visszaélés események havi változása	19
4.2. Vállalkozási alrendszer.....	20
4.2.1. Fennálló hitelszerződések havi változása	20
4.2.2. Fennálló késedelmek számának havi változása.....	20
4.2.3. Újonnan rögzített késedelmek számának havi változása	21
4.2.4. Fennálló késedelmek megoszlása a késedelem időtartama szerint 2013. év végén	21
4.2.5. Sorbanállások darabszámának havi változása státusz szerint	22
4.2.6. Vállalkozási (POS terminállal való) visszaélések számának havi változása	22

1. Bevezető

A KHR lakossági adatbázisának pozitív szerződésekkel való ösfeltöltésnek évét követően 2013 már a teljes listás működés konszolidált időszak. A KHR lakossági nyilvántartásának átalakítása a 2011. évi CXXII. törvény alapján 2012-ben sikeresen megtörtént. 2013-ban prioritást kapott, hogy mind jobban megismertessük a bankok és egyéb hitelintézetek kockázatelbíráló munkatársaival a KHR kibővült adattartalmát és a KHR-ből kinyerhető pozitív hiteladatok felhasználásának lehetőségeit. Ezen túl a fő hangsúlyt a KHR adathelyességének, pontosságának és naprakészségének javítására helyeztük. A naprakészség tekintetében elsősorban a hónap végét követő rendszeres adatátadások vonatkozásában volt fejlődőnivaló. A hitelek hó végi tényleges igénybevételét mutató tőkekövetelés és az aktuális törlesztő részlet pontos és rendszeres átadása is nagy fontossággal bír, hiszen ezek az adatok is jól elemezhetők a hitelek elbírálása során.

A BISZ Zrt. által végzett adatvizsgálatok, a KHR adathelyessége a hitelbírálat hatékonyságát és a hitelezési kockázat csökkentését szolgálják. Ennek a célnak az elérése érdekében foglalmaztuk meg és készítettük el 2013-ban a BISZ Zrt. KHR-re vonatkozó adathelyességi stratégiáját.

A stratégiánk követve a PDCA (tervezés, végrehajtás, ellenőrzés, beavatkozás) elvet, a teljes adatvizsgálati tevékenységet meghatározza a következő három év távlatában. Dokumentáltuk a kitűzött célokat, azok eléréséhez szükséges feladatokat, eszközöket, kontrollokat, beavatkozásokat. A stratégiában a KHR-ben tárolt adatok csoportosításra kerültek üzleti relevanciájuk, értékük szerint. A legfontosabb kategóriába kerültek azok az adatmezők, melyek a hiteljelentés tartalmát, egyúttal az ügyfél hitelképességét legnagyobb mértékben befolyásolják, így a hitelbírálat során ezek az adatok a figyelem középpontjába kerülnek. Ezen mezők adathelyességének biztosítása a BISZ Zrt. egyik legfontosabb célkitűzése.

Az adathelyességi stratégiánk megvalósítása az adathelyesség vizsgálati és adattisztítási ciklusok végrehajtásán alapszik.

Adathelyesség vizsgálati ciklusok kitérnek az adatmezők adathelyességének meghatározására, az adathelyességi mérésekre, azok elvi kérdéseire és a gyakorlatban megvalósítandó feladataira. Meghatározzák a verifikált, egzaktul megfogalmazott adathelyesség definíciók tárolását, vizsgálati algoritmusainak elkészítését, azok nyilvántartásba vételét, futtatását, futáseredményeinek (melyek az elemi adatmezők illetve adatcsoportok, adott időponthoz - adatbázis állapothoz - tartozó hibaszázalékai) tárolását, értékelését, jelentési rendszer kialakítását. A vizsgálati ciklus kitér a szükséges adathelyességi definíciók és a vizsgálati futások eredményeinek a rendszer szabályait, a szabványt érinthető hatásaira, a Referencia-szolgáltatókkal kapcsolatos feladatokra.

2013-ban az üzletileg fontos, a hiteljelentést, az ügyfél hitelképességét meghatározó fontos adatokra 98 adathelyességi vizsgálatot végeztünk el. A hitelbírálat hatékonyságának növelése és a hitelezési kockázat csökkentésének érdekében a hibás adatelemek vizsgálata mellett a hiányzó, aktualizálatlan, késve érkezett adatelemekre további adatvizsgálatokat végeztünk. Ezek eredményeként mind a lakossági, mind a vállalkozási alrendszerekben az elmaradt és késedelmes adatátadásokat rendszeresen figyelhetjük.

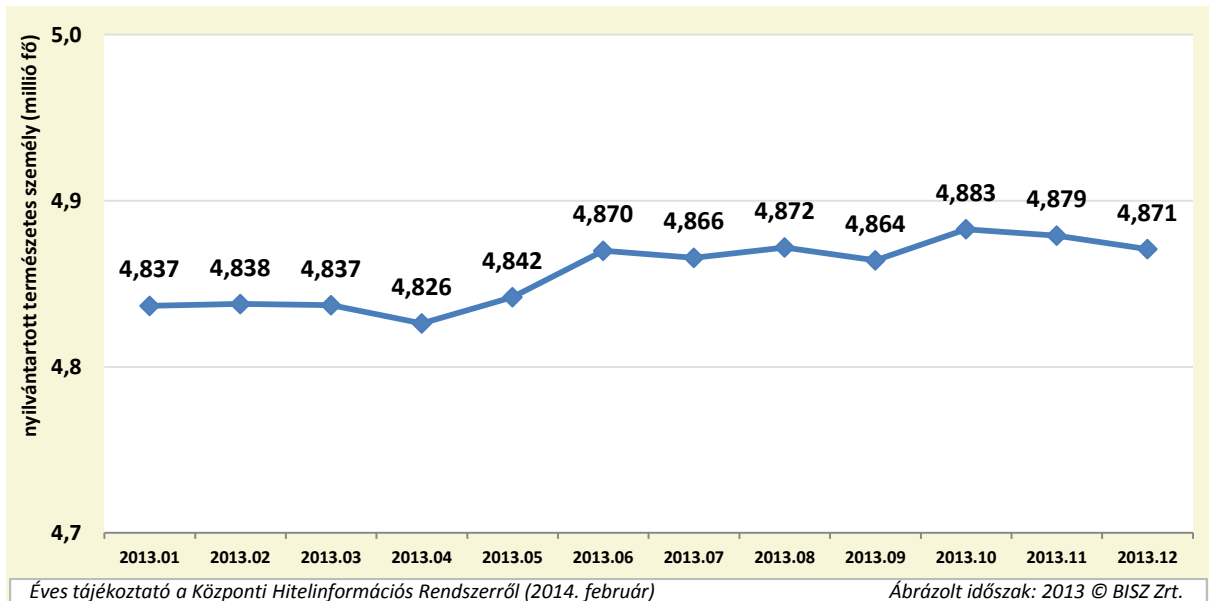
Az adattisztítási ciklusok a már vizsgált, vagy tisztítás alatt lévő adat és adatcsoportok minőségét folyamatosan kontrollálják. Az adattisztítási ciklusok végrehajtása az egyes adatszolgáltatók tevékenységének célirányos ellenőrzése is. Az adattisztítások ciklikusan, egymást követve kerülnek végrehajtásra, várhatóan szűkülő hibaszázalékokkal és szűkülő adatszolgáltatói körrel.

2013-as évben végrehajtott adathelyességi vizsgálatok több mint 300 referenciaadat szolgáltató adattisztítási tevékenységét érintette. Az adatok tisztítása folyamatos tevékenység, több cikluson át végzett folyamat, melyekhez újabb adathelyesség vizsgálatok kapcsolódhatnak.

2. KHR működése

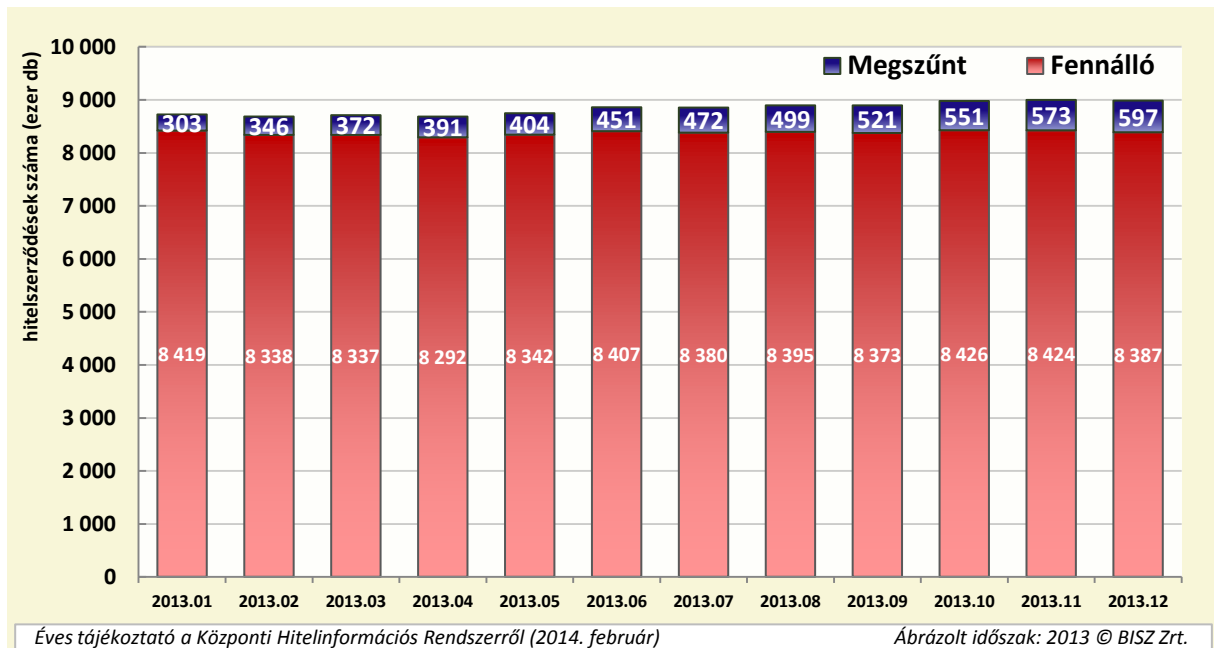
2.1. Lakossági alrendszer

2.1.1. Nyilvántartott természetes személyek számának havi változása



2013-ban a nyilvántartott természetes személyek számának változása nem számottevő, de lassan növekvő tendenciát mutat. Az összesen nyilvántartott 4,871 millió természetes személy az ország felnőtt lakosságának 59,76%-a¹.

2.1.2. Nyilvántartott hitelszerződések mennyiségének havi változása

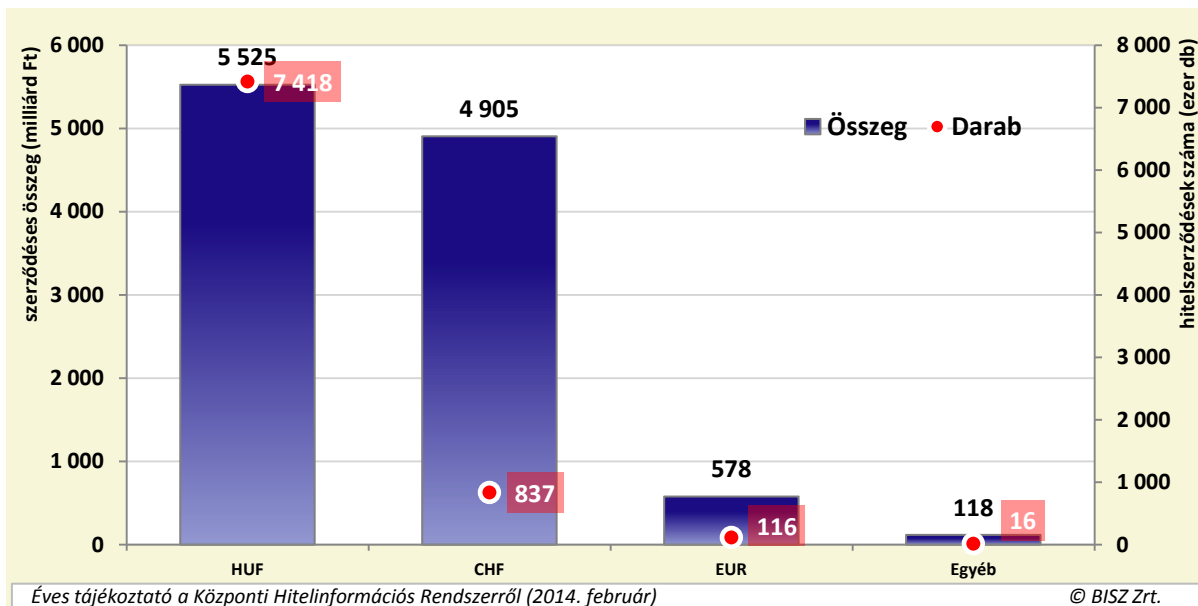


A 2013. december 31-i záró állapot szerint a nyilvántartott összes lakossági hitelszerződés 93%-a fennálló, 7%-a megszűnt státuszú. Jól megfigyelhető a megszűnt státuszú szerződések arányának növekedése, mely azzal magyarázható, hogy a fennálló hitelszerződések darabszámát csak a szerződéskötések tudják növelni, csökkenteni viszont tudja egyrészt („Nem” vagy „Nem nyilatkozott” tartalmú tárolhatósági nyilatkozat esetén) a szerződés megszűnéssel egyidejű automatikus törlés, másrészt az „Igen” értékű tárolhatósági nyilatkozat esetén a fennálló hitelszerződések megszűntté válása, ami ráadásul a megszűnt hitelszerződések darabszámát

¹ Felnőtt lakosság számának forrása: KSH - Magyarország népességének száma nemek és életkor szerint, január 1., <http://www.ksh.hu/interaktiv/korfak/terulet.html>

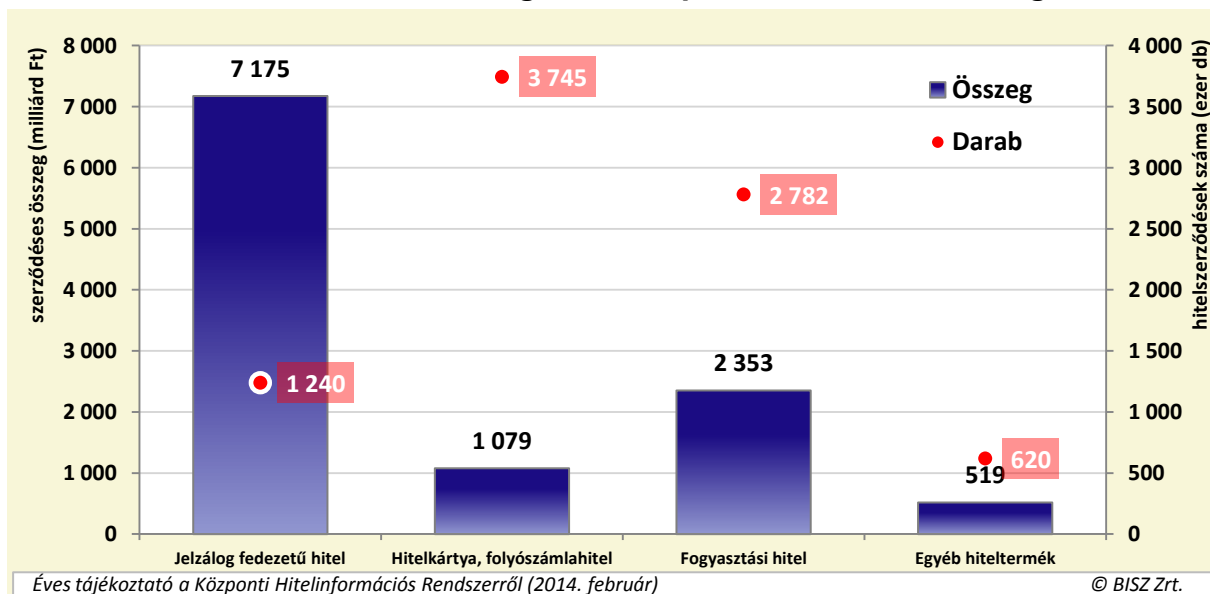
növeli. Megszűnt hitelszerződések darabszámát csak az elévülés (illetve néhány esetben a tárolhatósági nyilatkozat módosítás vagy technikai törlés) csökkentheti 1, illetve 5 éves késleltetéssel.

2.1.3. Fennálló hitelszerződések megoszlása devizanem szerint 2013. év végén



2013. év végén a fennálló lakossági hitelszerződések kötéskori hitelösszege 11 126 milliárd forint, ami 257 milliárd forinttal kevesebb, mint 2012. év végén. A fennálló szerződések 88,45%-a forintban, 9,98%-a svájci frankban, 1,38%-a euróban, és 0,19%-a egyéb devizanemben van nyilvántartva. Ha a fennálló hitelszerződések hitelösszegét vizsgáljuk devizanemenként, akkor azt tapasztaljuk, hogy bár a forintban kötött hitelszerződések darabszáma többszöröse a többi devizanemben kötött hitelszerződésnek, mégis a svájci frank hitelek teljes hitelösszege megközelíti a forint hitelek összegét. A lakossági hitelszerződések teljes hitelösszegének 50%-a forint, 44%-a svájci frank, 5%-a euró, és 1%-a egyéb deviza alapú. Összességében a tavalyi év végi állapothoz képest mind a hitelszerződések darabszámát, mind a kötéskori összegét tekintve kismértékű csökkenésről beszélhetünk, bár a forintban nyilvántartott hitelszerződések darabszáma és összege nőtt tavalyhoz képest.

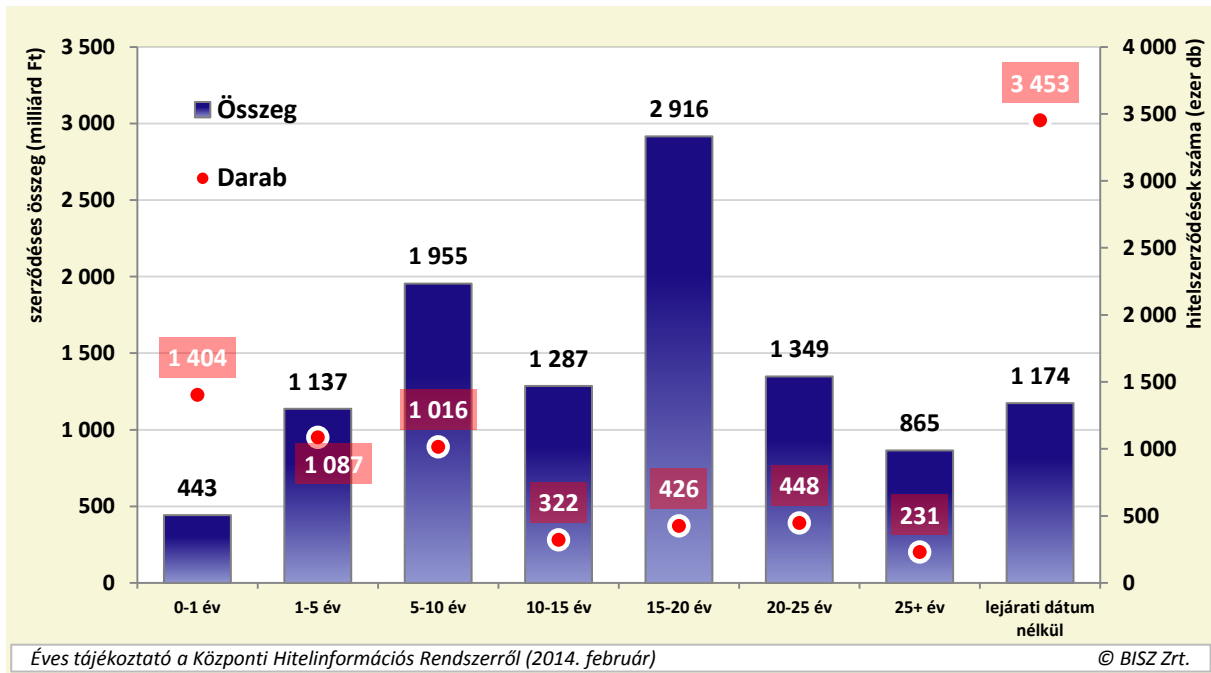
2.1.4. Fennálló hitelszerződések megoszlása típus szerint 2013. év végén



A 2013. év végén fennálló lakossági hitelszerződések darabszámának 45%-a hitelkártya vagy folyószámlahitel, 33%-a fogyasztási hitel, 15%-a jelzálog fedezetű hitel, és 7%-a pedig egyéb hiteltermék. A lakoságnak kihelyezett hitelösszegek túlnyomó többsége továbbra is jelzálog fedezetű hitel (64%). A fogyasztási hitelek 21%-ot, a hitelkártya/folyószámlahitelek 10%-ot, míg az

egyéb hiteltermékek 5%-ot tesznek ki a kötés kori hitelösszegek tekintetében. A jelzálog fedezetű, valamint a hitelkártya- és folyószámlahitelek mennyisége és összege növekedett, míg a fogyasztási és egyéb hiteltermékek volumene mindkét tekintetben csökkent a 2012. év végi állapothoz képest.

2.1.5. Fennálló hitelszerződések megoszlása futamidő szerint 2013. év végén



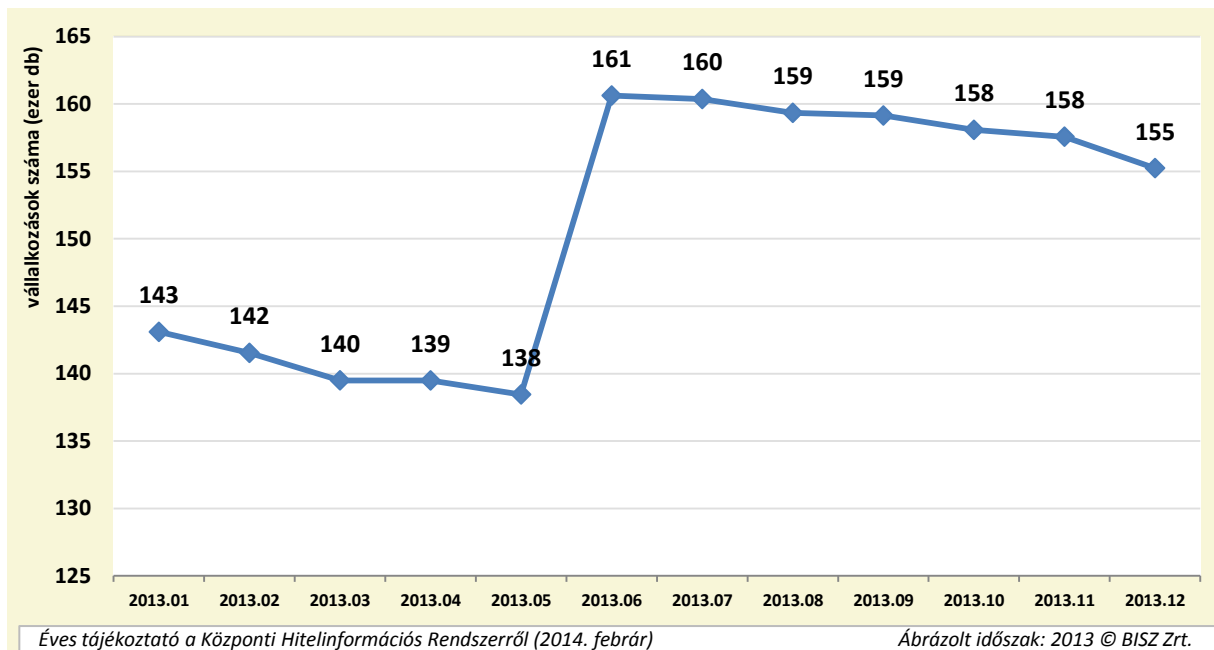
A 2013. év végén fennálló lakossági hitelszerződések futamidejét vizsgálva, azt tapasztaljuk, hogy a hitelszerződések túlnyomó többsége (összesítve 42%) 0 és 10 év közötti futamidejű. Ugyanakkor a szerződések majdnem fele (41%) lejárat dátum nélkül szerepel a KHR-ben. Ez azokkal a szerződés típusokkal kapcsolható össze, ahol gyakori a határozatlan időre szóló szerződéskötés (pl: hitelkártya, folyószámlahitel). Nagy számosságuk ellenére ezen hitelszerződések kötés kori hitelösszege a teljes hitelösszeg csupán 11%-át teszi ki.

A kihelyezett összegek 26%-a 15 -20 év közötti, 18%-a pedig 5-10 év közötti lejárat dátummal bír. Az átlagos hitelösszeg a 15-20 év futamidejű hiteleknél a legmagasabb (átlagosan csaknem 6,85 millió Ft).

A lakossági hitelszerződések fenti, futamidő szerinti megoszlása szinte mindenben követi a 2012 év végi arányokat mind a darabszámok, mind a hitelösszegek tekintetében. A 20-25 éves lejáratú szerződések darabszáma jelentősen növekedett, ennek oka nem a piaci trendek megváltozása, hanem egyetlen referenciaadat-szolgáltató késedelmes adatátadása.

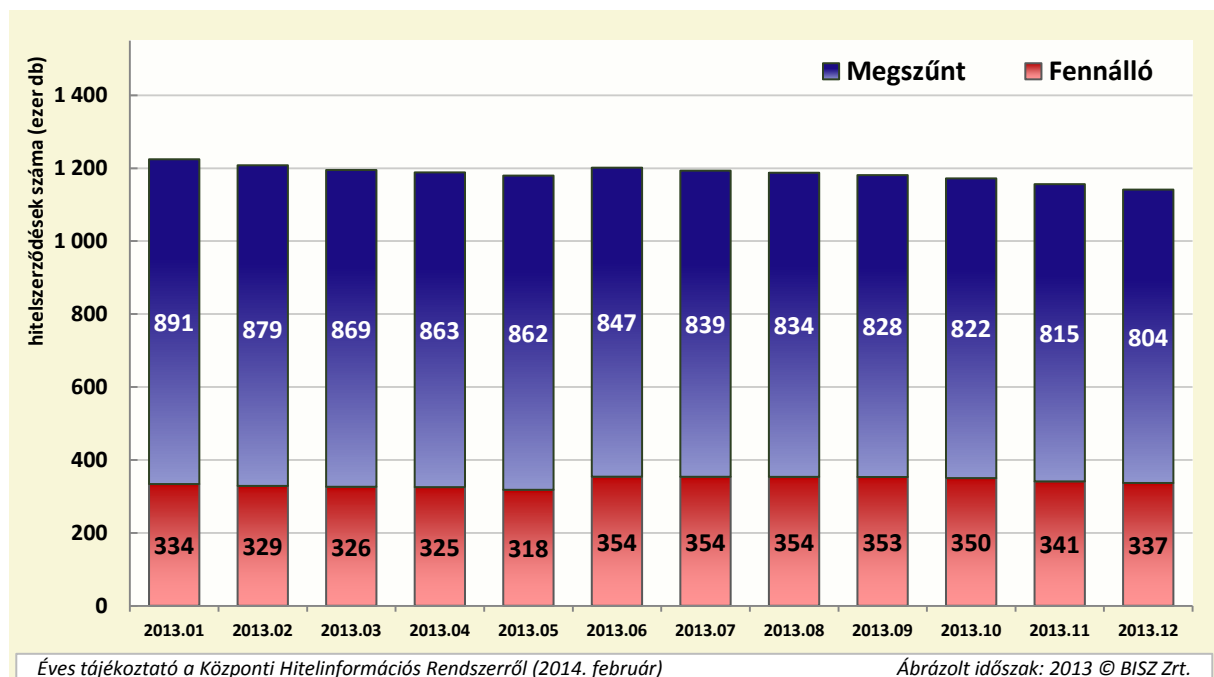
2.2. Vállalkozási alrendszer

2.2.1. Fennálló szerződéssel rendelkező vállalkozások számának havi változása



A KHR Vállalkozási alrendszerében a fennálló hitelszerződéssel rendelkező vállalkozási ügyfelek száma folyamatosan csökkent 2013 első félévében (2012-höz hasonlóan). Ugyanakkor 2013 júniusában több mint 20 ezer új vállalkozás került fel a rendszerbe, melynek oka egy pénzügyi intézmény késedelmesen elvégzett adatátadása, korrekciója. Figyelmen kívül hagyva az egyszeri nagy tömegű adatkarbantartást, jól látható a fennálló hitelszerződéssel nyilvántartott vállalkozások számának csökkenő tendenciája. A rendszerben 2013 végén nyilvántartott 155 ezer vállalkozás a KHR-ben nyilvántartható regisztrált gazdasági szervezetek² 14%-a.

2.2.2. KHR-ben tárolt hitelszerződések számának havi változása



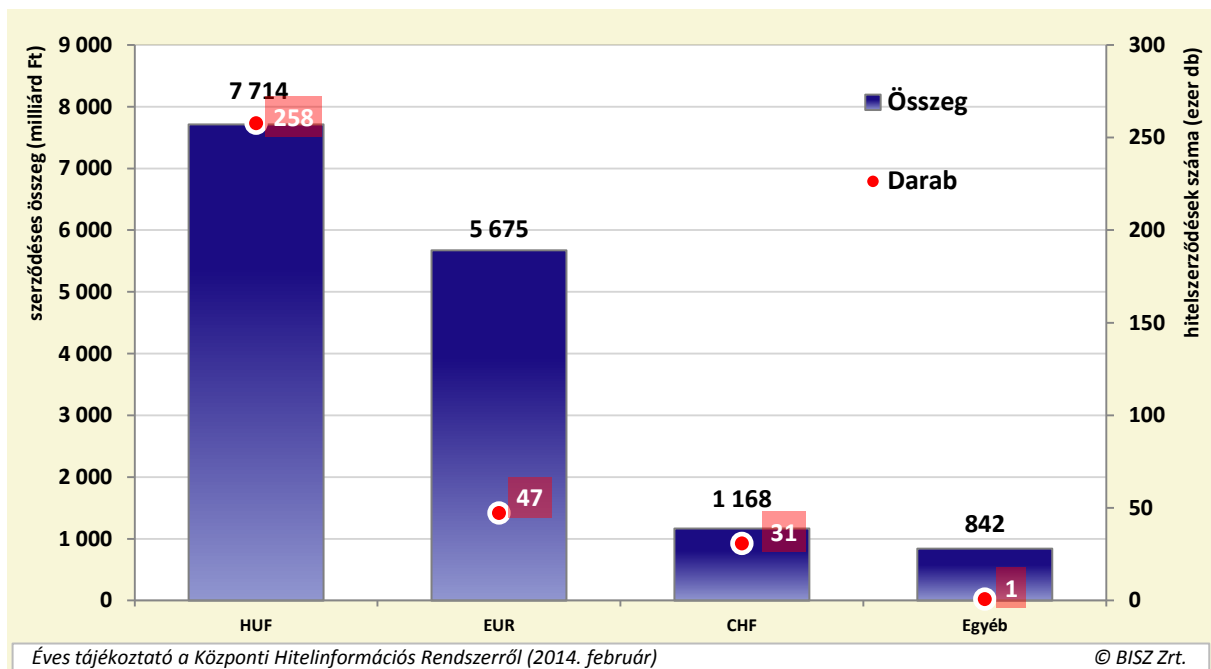
A vállalkozási hitelszerződések száma 2013-ban (a júniusi késedelmes adatátadást leszámítva) folyamatos csökkenést mutat. A megszűnt hitelszerződések száma több mint 10%-kal csökkent. A

² Társas vállalkozások, egyéni vállalkozások, nonprofit szervezetek és egyéb szervezetek (összesen 1 103 202 db).
Forrás: KSH STADAT - A regisztrált gazdasági szervezetek száma gazdálkodási forma szerint GFO'11
http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qvd010a.html (2013. december)

fennálló hitelszerződések darabszáma kisebb mértékben ugyan, de szintén zsugorodott. A csökkenést a júniusi késedelmes betöltés korigálja, de csakúgy, mint ahogy a 2.2.1. (Fennálló szerződéssel rendelkező vállalkozások számának havi változása) ábránál is látható volt, a monoton csökkenő tendencia itt is megfigyelhető.

A 2013. december végi állapot szerint a tárolt vállalozási hitelszerződések 29,54%-a fennálló, 70,46%-a megszűnt státuszú. A fennálló hitelszerződések megszűnt hitelszerződésekhez viszonyított mérsékeltebb csökkenése azt eredményezte, hogy a fennálló hitelszerződések megszűnt hitelszerződésekhez viszonyított részaránya növekedett a 2012. év végi állapothoz képest.

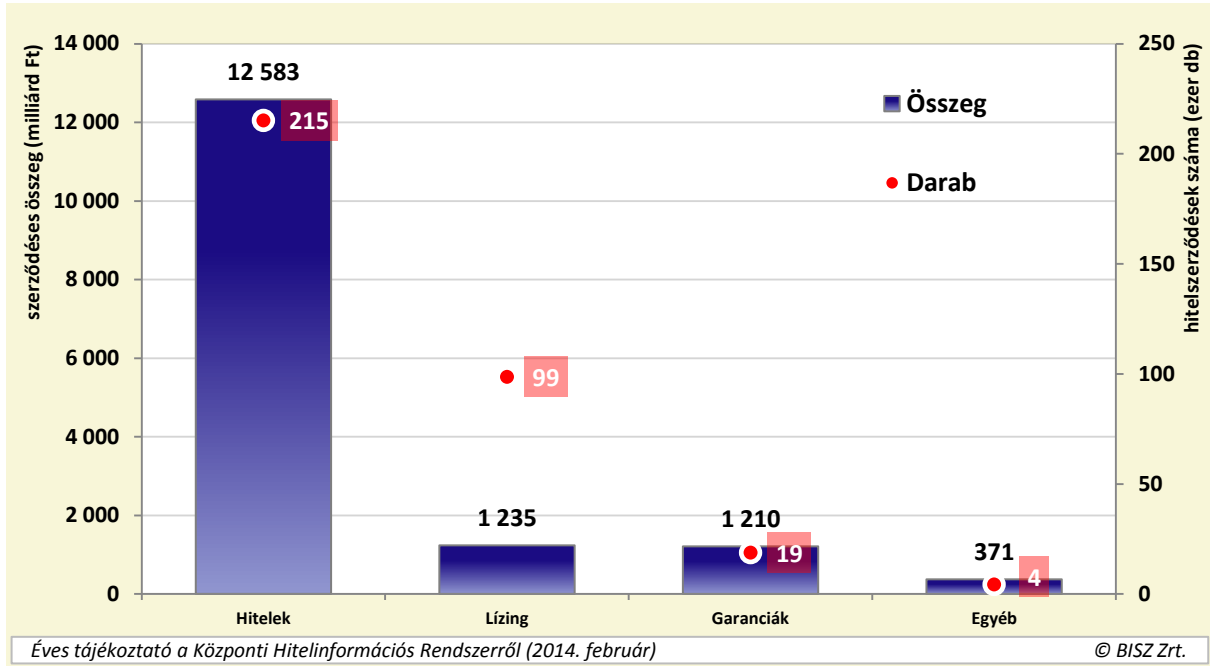
2.2.3. Fennálló hitelszerződések megoszlása devizanem szerint 2013. év végén



A 2013. december 31-i állapot szerint fennálló vállalozási hitelszerződések kötés kori hitelösszege 15.399 milliárd forint, ami 1.165 milliárd forinttal kevesebb, mint 2012 végén. A fennálló szerződések 76,6%-a forintban, 13,9%-a euróban, 9,2%-a svájci frankban, és 0,3%-a egyéb devizanemben került megkötésre. A vállalozási hitelszerződések teljes hitelösszegének 50%-a forint, 37%-a euró, 8%-a svájci frank, és 5%-a egyéb deviza alapú. Vállalozási oldalon tehát az euró alapú fennálló hitelszerződések kisebb darabszámuk ellenére viszonylag nagy hitelösszeggel bírnak.

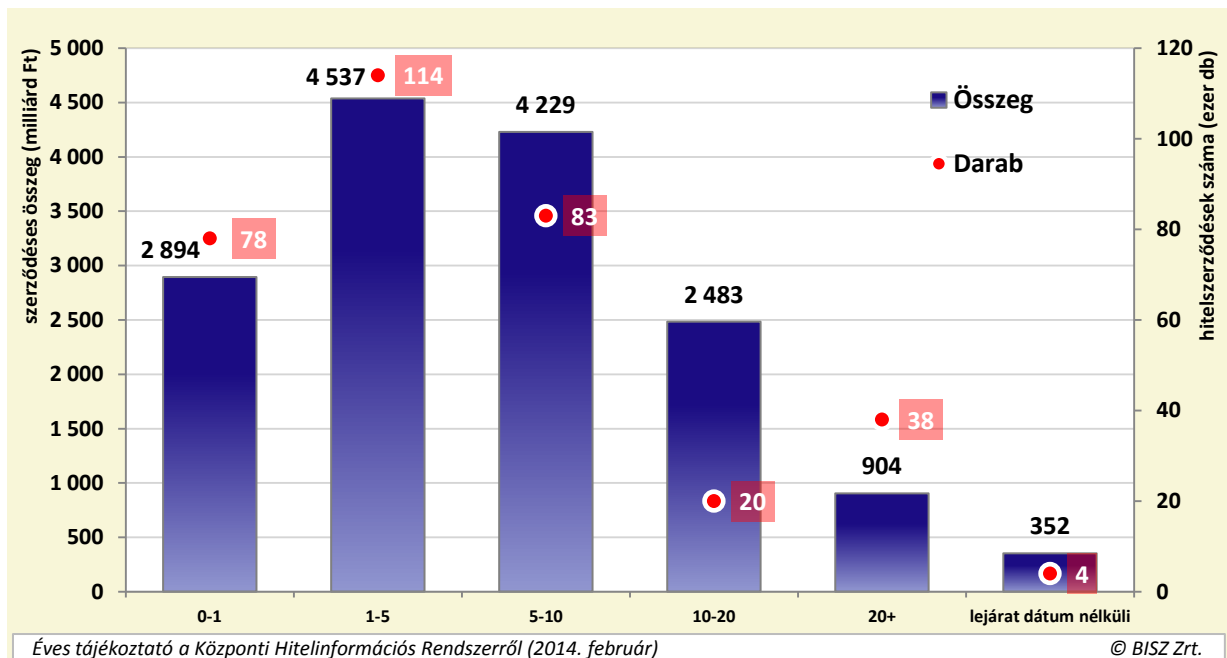
2012-höz képest jelentős változás, hogy a legtöbb külföldi devizában kötött hitelszerződés darabszáma és hitelösszege is csökkent, míg a forint alapú hitelszerződések darabszáma és összege kis mértékben növekedett.

2.2.4. Fennálló hitelszerződések megoszlása típus szerint 2013. év végén



2013. év végén a fennálló vállalásos hitelszerződések darabszámának 63,8%-a hitel, 29,4%-a lízing, 5,6%-a garancia, 1,2%-a egyéb hiteltermék (pl.: követelés vásárlás, készpénz-helyettesítő fizetőeszköz biztosítása, fedezet nélküli akkreditív, stb). A vállalkozásokhoz kihelyezett összegek 81,7%-a hitel, 8% lízing, 7,9% garancia, és 2,4%-a pedig egyéb hiteltermék. A tavalyi évhez képest a lízing és egyéb hiteltermékek darabszáma és összege is csökkent. A hitelek darabszáma nőtt, a kihelyezett hitelösszeg viszont csökkent, míg a garanciáknál fordított a helyzet: darabszámuk csökkent, összegük viszont növekedett.

2.2.5. Fennálló hitelszerződések megoszlása futamidő szerint 2013. év végén

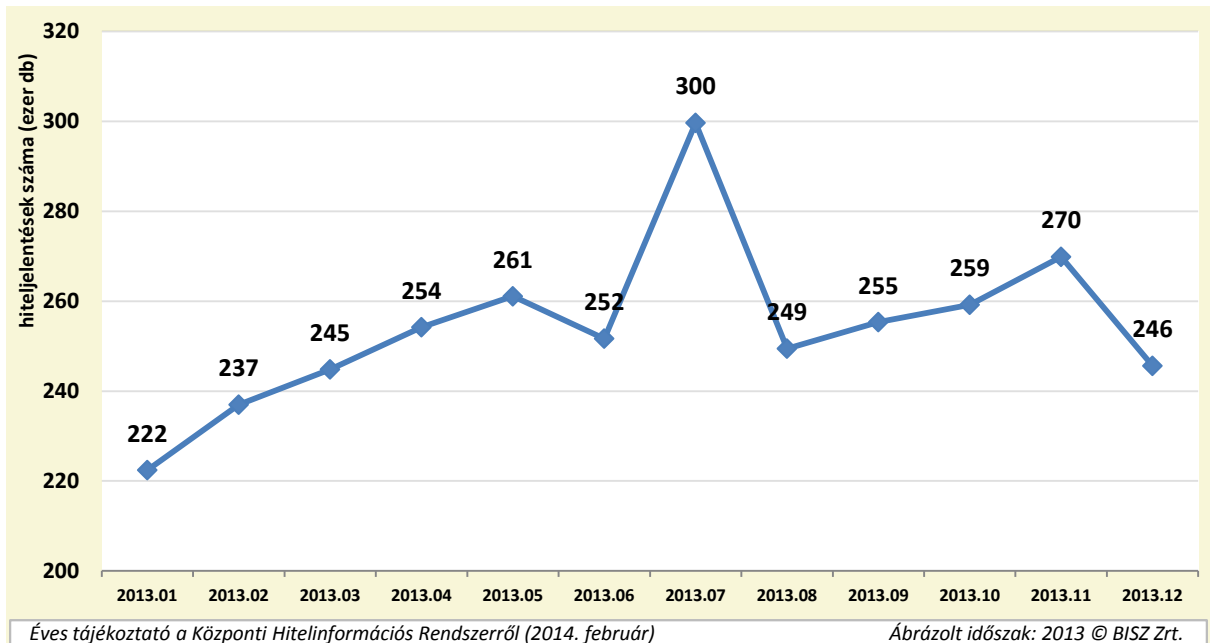


A 2013. év végén fennálló vállalásos hitelszerződések túlnyomó többsége, 81,6 %-a 10 éven belüli futamidejű. 2012 év végéhez képest minden kategóriában csökkenés mutatkozik, legnagyobb mértékben a rövidtávú, egy éven belüli lejáratú hiteltermékek darabszáma és hitelösszege csökkent. A 20+ kategória magas darabszáma egy referenciaadat-szolgáltató késedelmes adatátadásával magyarázható.

3. Hitelfelvételek száma, nagyságrendje

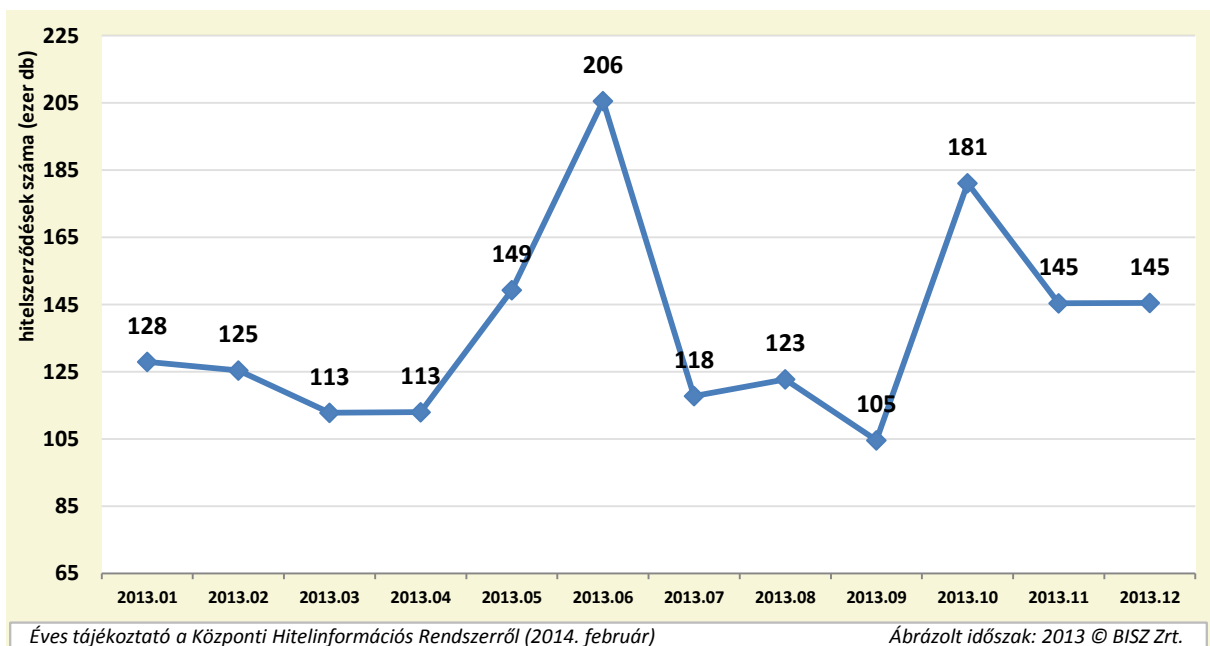
3.1. Lakossági alrendszer

3.1.1. Hiteljelentések száma havi bontásban



A KHR törvény minden hitelkihelyezés előtt előírja az adatbázis lekérdezését. A KHR-ből kért személy hiteljelentések száma mutatja, hogy a hitelintézeti szektor lakossági hitelezési aktivitása a 2012-es csökkenés után 2013 januárjától kezdődően növekedésnek indult. Az ábrán jól látszódnak a szezonális ingadozások (nyár, illetve karácsony előtti időszak). A bankok által lekért hiteljelentések összesített darabszáma azonban még a növekedő tendencia ellenére is 1,77%-kal kevesebb, mint 2012-ben.

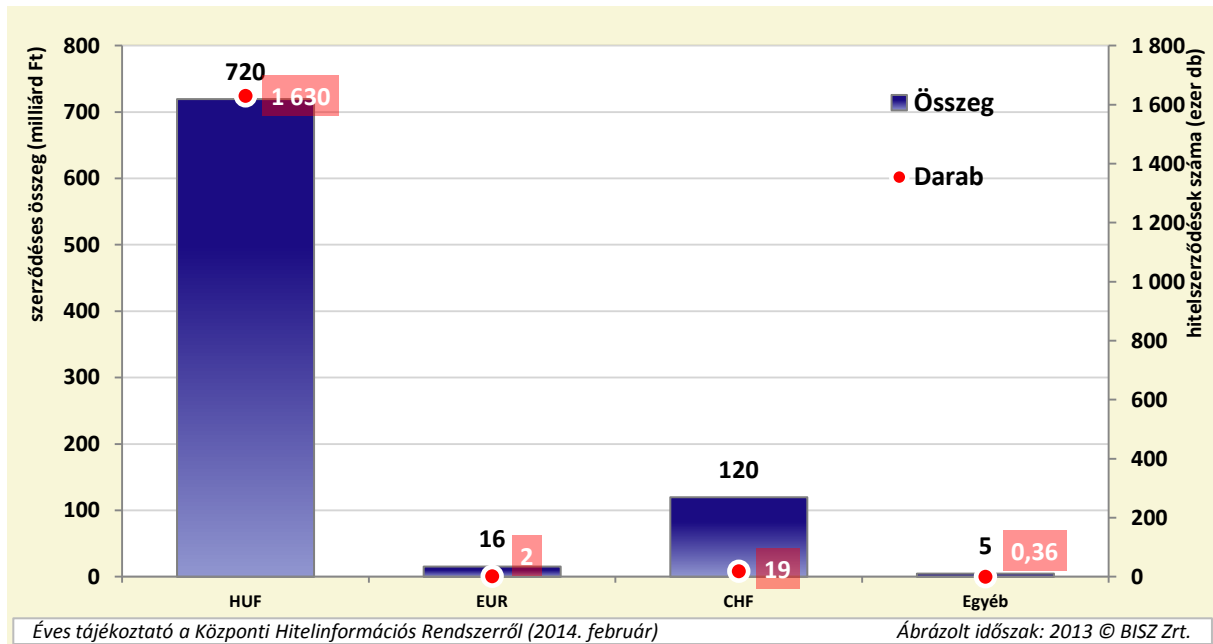
3.1.2. Újonnan rögzített lakossági hitelszerződések száma havi bontásban



Az újonnan rögzített lakossági hitelszerződések száma a tárgyidőszakban átlagosan havonta 138 ezer darab. Az újonnan rögzített hitelszerződések diagramja jól láthatóan követi a 3.1.1. számú, hiteljelentések darabszámát ismertető grafikont, és mutatja az üzleti működést. A januártól májusig tartó hiteljelentés darabszám növekedés júniusban realizálódott a szerződéskötések

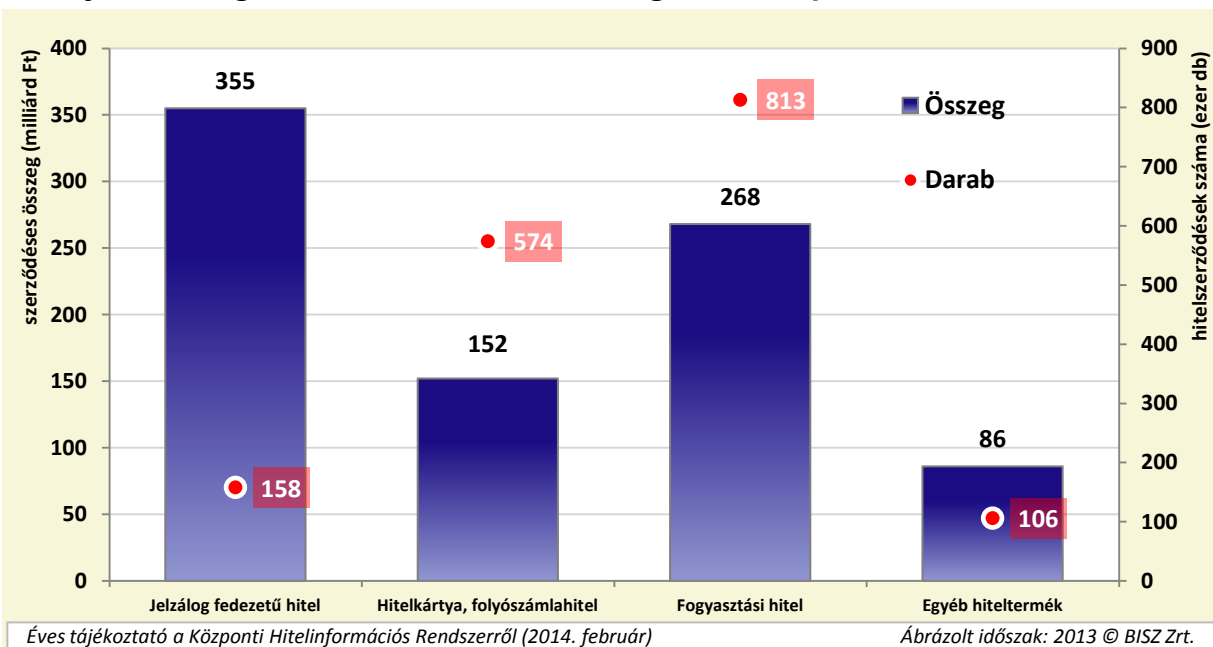
darabszámában, míg az őszi magas hiteljelentés darabszám a karácsony előtti időszakban észlelhető KHR-be felvitt hitelszerződések formájában.

3.1.3. Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása devizanem szerint



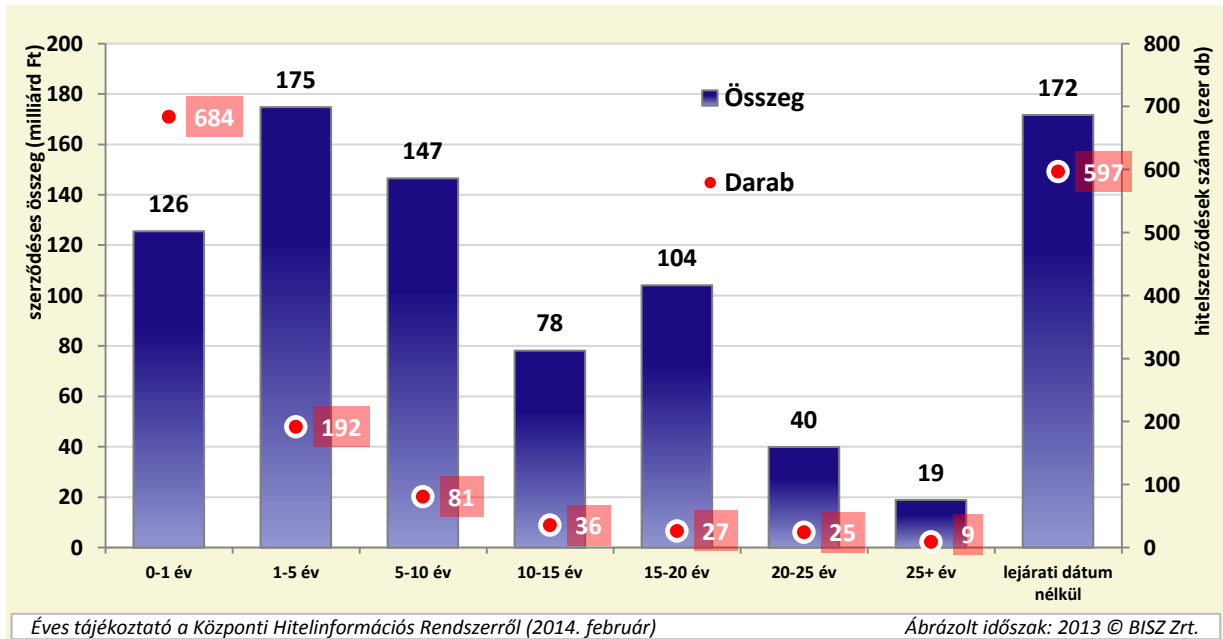
A 2013-ban újonnan rögzített, összesen 1,651 millió darab lakossági hitelszerződés 98,71%-a forint, 0,12% euró, 1,15%-a svájci frank alapú. Az újonnan rögzített hitelszerződések teljes kötészkori (forintosított) hitelösszege 861 milliárd forint, melynek 83,62%-a forint, 1,86%-a euró, 13,94%-a svájci frank, 0,58%-a egyéb devizanem alapú.

3.1.4. Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása típus szerint



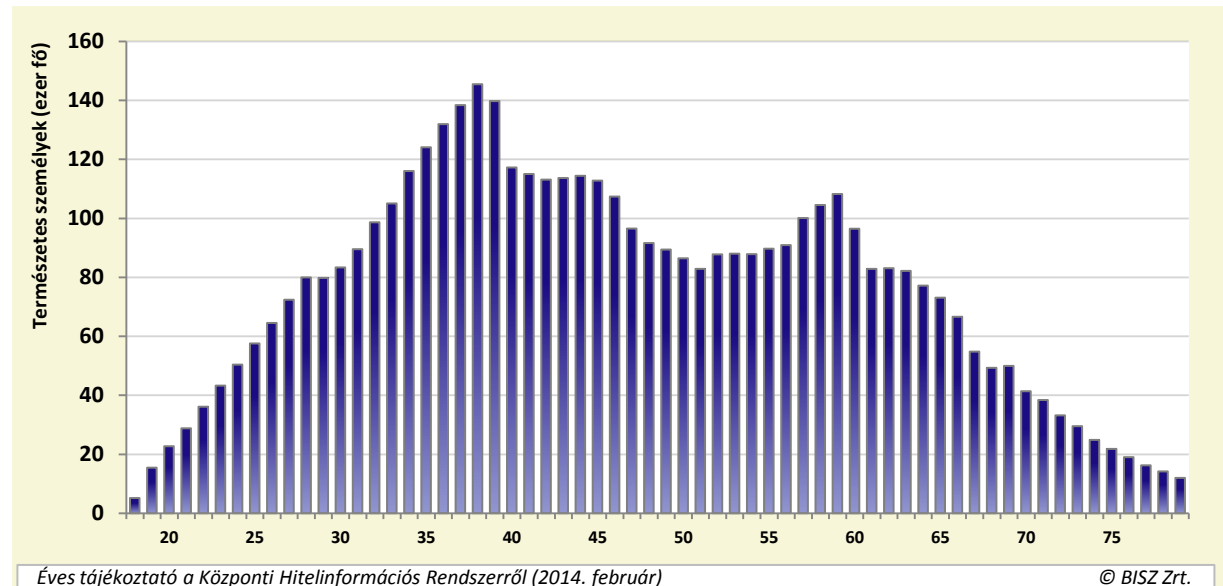
A 2013. januártól decemberig terjedő időszakban újonnan rögzített lakossági hitelszerződések 9,6%-a jelzálog fedezetű hitel, 34,8%-a hitelkártya, vagy folyószámlahitel, 49,2%-a fogyasztási hitel, és 6,4%-a egyéb hiteltermék. Az egyes hiteltípusok megoszlásának aránya hasonló a 2012-es évhez, bár 2013 utolsó két hónapjában nagy mennyiségű jelzálog fedezetű hitelszerződés érkezett a rendszerbe, emiatt e kategória hitelösszege tekintetében megelőzte a fogyasztási hiteleket.

3.1.5. Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása futamidő szerint



A tárgyidőszakban újonnan rögzített lakossági hitelszerződések futamidejét vizsgálva, azt tapasztaljuk, hogy a hitelszerződések túlnyomó többsége 0 és 1 év közötti lejáratú dátummal rendelkezik (41,43%), illetve lejáratú dátum nélküli (36,16%). Az újonnan rögzített hitelszerződések darabszámának futamidő szerinti megoszlása a 2012-es évhez hasonló. A hitelösszeg megoszlásában az a változás figyelhető meg, hogy az 5-10 éves lejáratú hitelek összege megelőzte a rövidtávú, max. 1 éves lejáratú hitelek összegét.

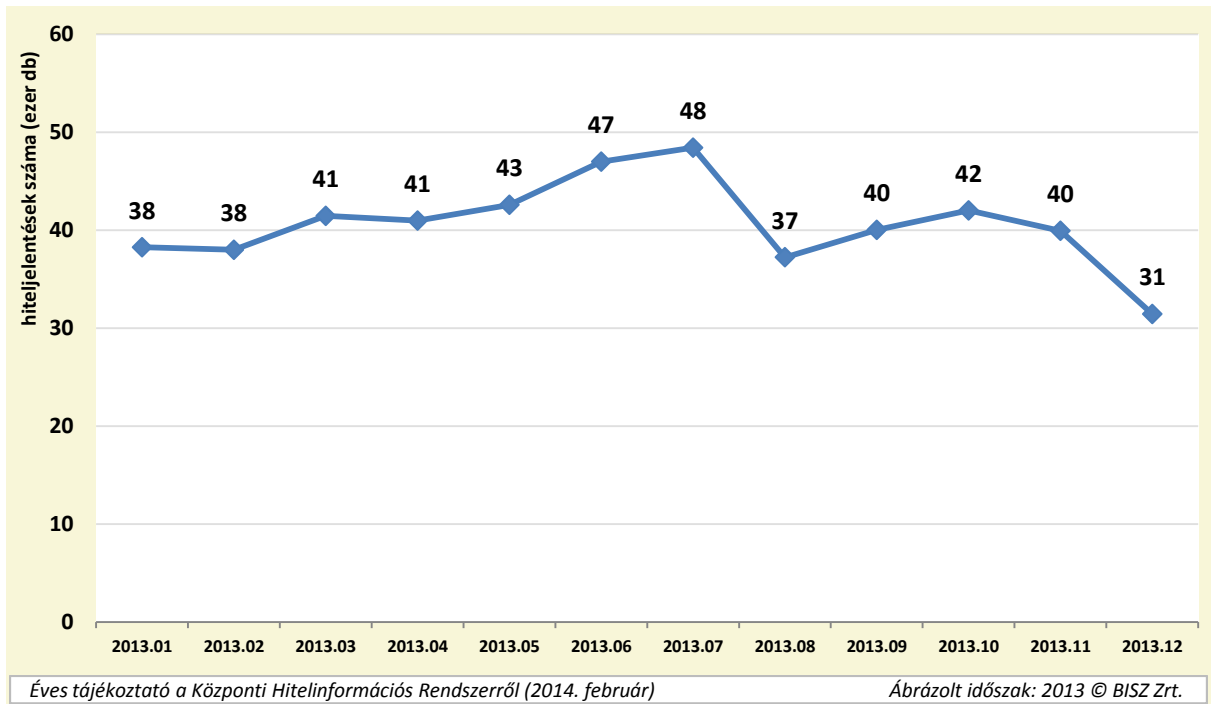
3.1.6. Nyilvántartott természetes személyek megoszlása életkor szerint 2013. év végén



A KHR-ben adósként vagy adóstársként szereplő természetes személyek átlagosan 1,75 fennálló hitelszerződéssel rendelkeznek. A KHR-ben nyilvántartott természetes személyek életkor szerinti megoszlását vizsgálva, azt tapasztaljuk, hogy a 30-45 éves korosztály tagjai szerepelnek nagy számmal az adatbázisban. Ha a teljes görbét vizsgáljuk, akkor az eloszlása azt mutatja, hogy 18 éves korosztálytól indulva a hitellel rendelkező személyek száma folyamatosan, nagy léptékben nő, majd a 35-38 éves korosztálynál csúcsosodik a diagram. A csúcspontját követően csökkenő tendencia figyelhető meg, amelyet csak az 50-60 éves, nyugdíj előtt álló korosztály fékez, illetve emel meg kisebb mértékben. A diagramon látható két csúcspontot a KSH népesség statisztikájához hasonlítva jól észlelhető a „Ratkó korszaknak” nevezett népességnövekedés, illetve az egy generációval később születettek számának hasonló kiugrása.

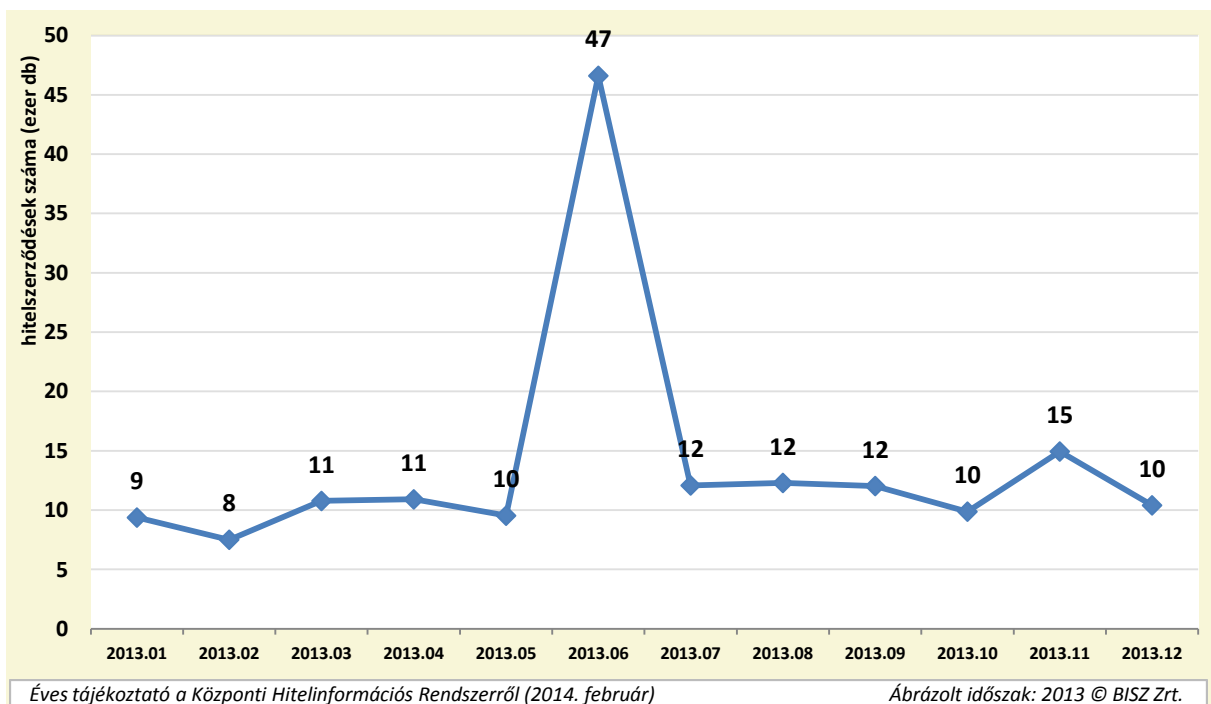
3.2. Vállalkozási alrendszer

3.2.1. Hiteljelentések száma havi bontásban



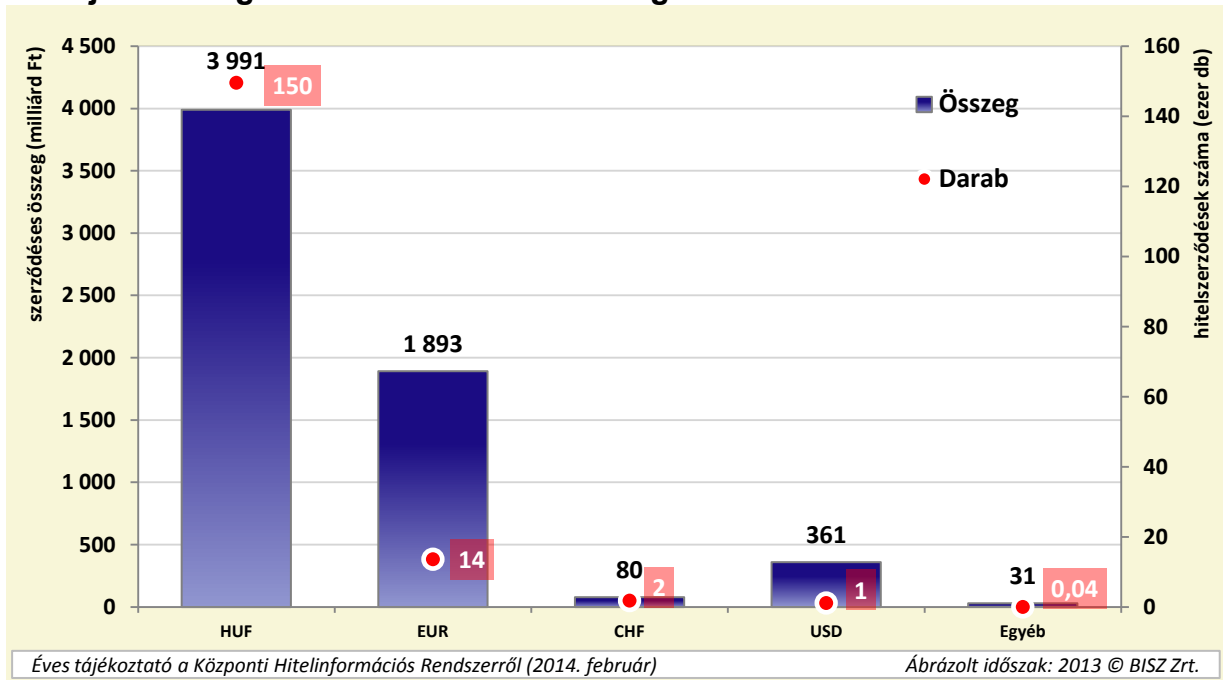
A pénzügyintézeteknek (a hatályos törvényi előírás szerint) kötelező minden hitelszerződés megkötése előtt hiteljelentést kérni a leendő vállalásos ügyfélről. A vállalásos hiteljelentések számában az elmúlt év enyhén csökkenő trendjéhez képest 2013-ban stagnálás, enyhe csökkenés volt tapasztalható. Havi átlagban 40,5 ezer darab hiteljelentést kértek a hitelintézeteknek.

3.2.2. Újonnan rögzített hitelszerződések száma havi bontásban



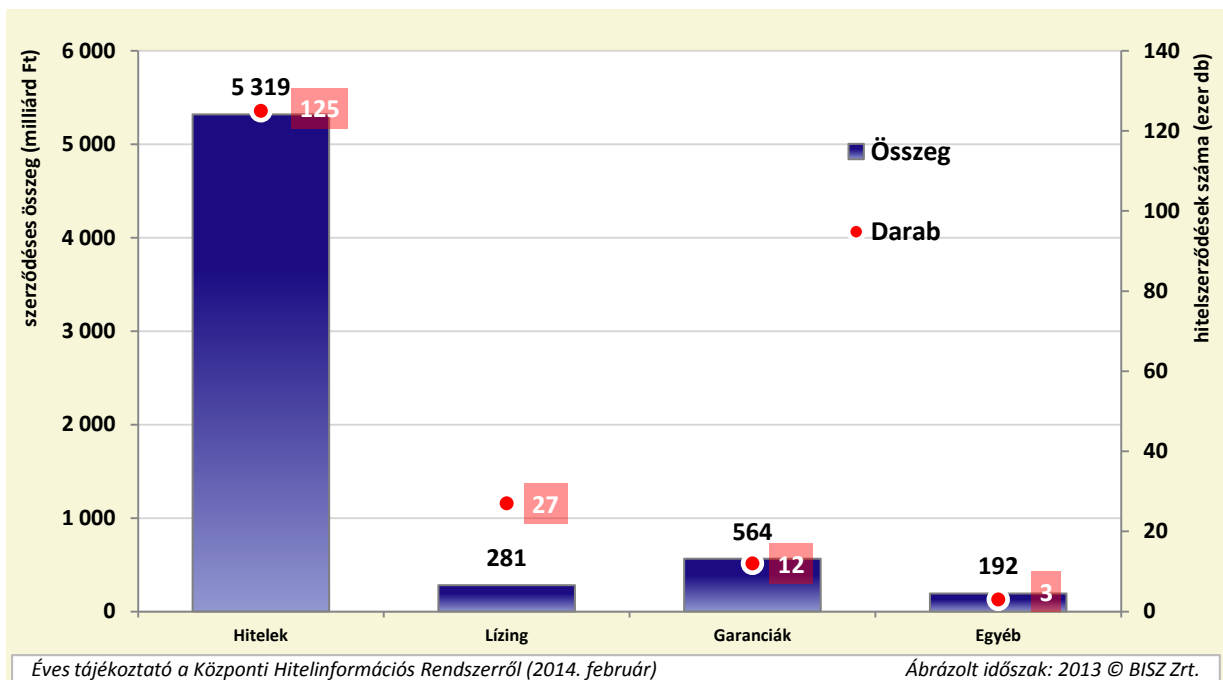
Az újonnan rögzített vállalásos hitelszerződések száma 2013-ban átlagosan közel 11 ezer havonta, ám a már 2.2.1. pontban (Fennálló szerződéssel rendelkező vállalkozások számának havi változása) említett júniusi késedelmes felvitel jelentősen emeli az átlagot. Ha a kiugró júniusi értéket figyelmen kívül hagyjuk, akkor ez a szám a hitelkérelmek nagyságrendileg negyede.

3.2.3. Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása devizanem szerint



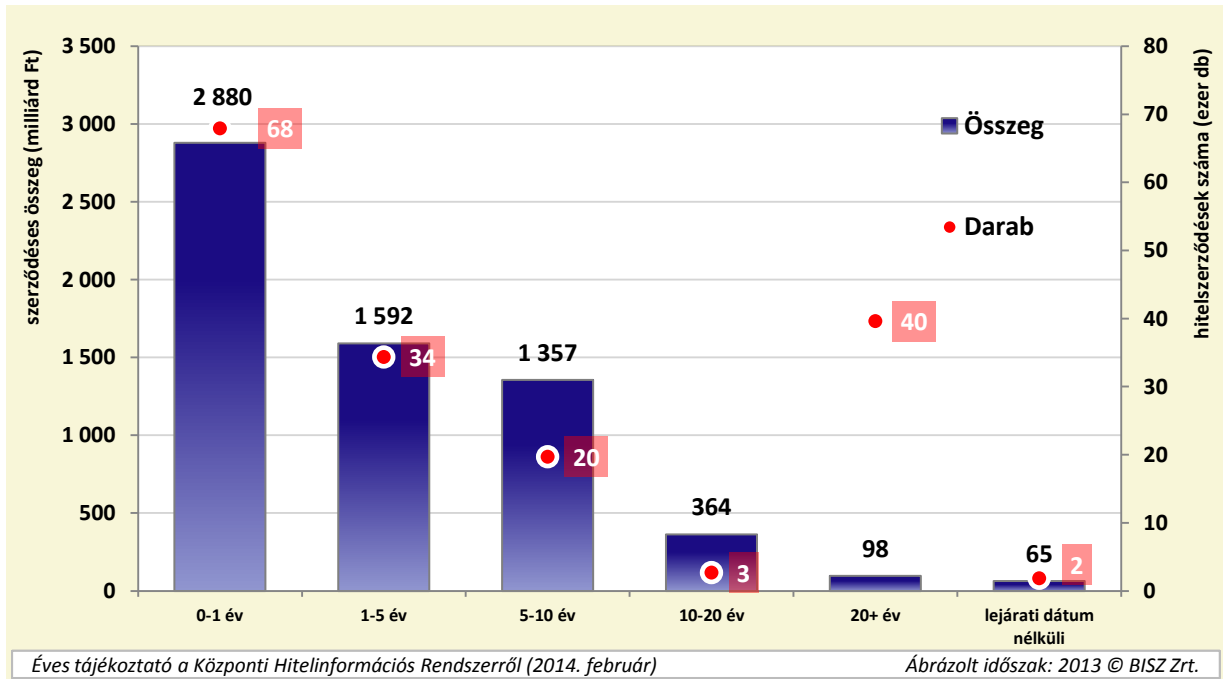
A 2013-as évben újonnan rögzített, összesen 167 ezer darab vállalozási hitelszerződés 89,82%-a forint, 8,38% euró, 1,2% svájci frank, és 0,6%-a dollár alapú, a többi devizanemben felvett hitelek darabszáma összességében az ezer darabos értékhatárt sem éri el. 2013-ban a KHR-be rögzített vállalozási hitelszerződések teljes hitelösszege 6 356 milliárd forint. A tavalyi tendencia idén is folytatódott és erősödött: a külföldi devizanemekben kötött hitelszerződések részaránya csökkent, a forinthitelek aránya pedig nőtt, továbbá az is megfigyelhető, hogy az euróban és amerikai dollárban kötött hitelszerződések hitelösszege a darabszámbeli csökkenés ellenére kis mértékben növekedett 2012-höz képest.

3.2.4. Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása típus szerint



A 2013-ban újonnan rögzített vállalozási hitelszerződések 75%-a hitel, 16%-a lízing, 7%-a garancia, és 2%-a egyéb hiteltermék. Az előző évhez képest a hitelek részaránya jelentősen növekedett, míg a lízing, garancia és egyéb hiteltermékek részaránya is csökkent kisebb-nagyobb mértékben. A garanciák összege a darabszámbeli csökkenés ellenére növekedett, amelyek nagyobb projektek gyakran alkalmazott finanszírozási formájára engednek következtetni.

3.2.5. Újonnan rögzített hitelszerződések megoszlása futamidő szerint



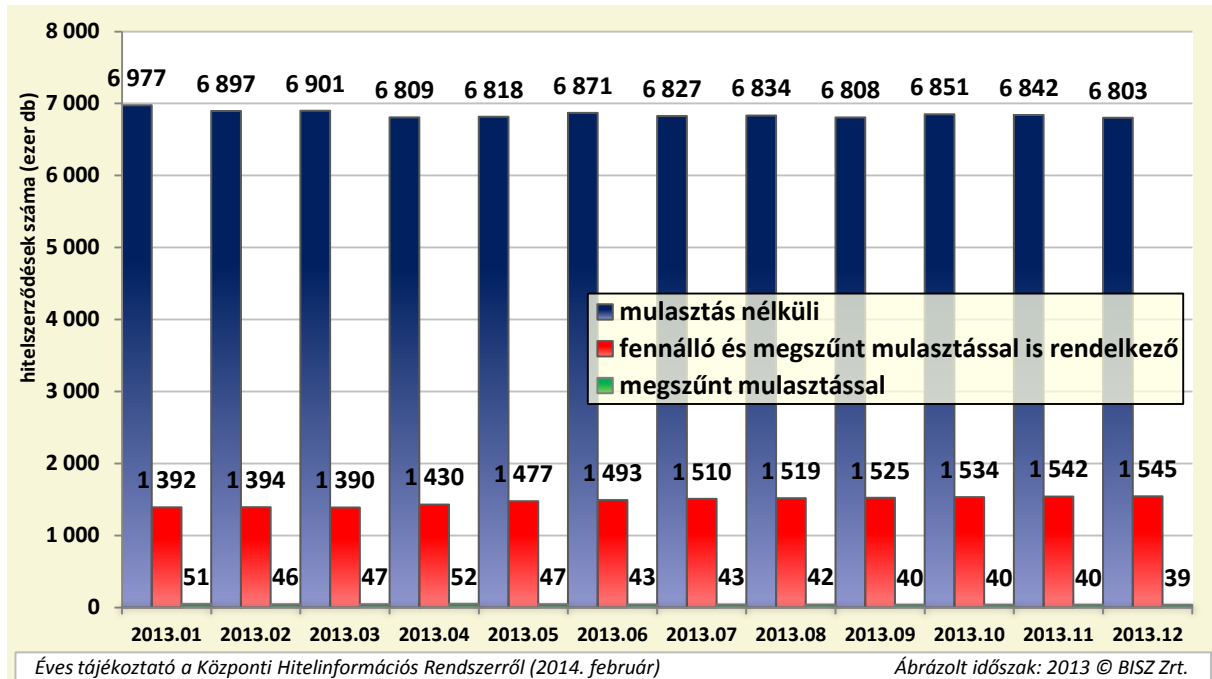
Az újonnan rögzített vállalásos hitelszerződések futamidejét vizsgálva azt tapasztaljuk, hogy a hitelszerződések egy jelentős része továbbra is 1 éven belüli lejáratú, de 2013-ban ezen rövidtávú hitelek részaránya 62%-ról 41%-ra esett vissza 2012-höz képest. Az ebbe a kategóriába sorolt hitelszerződések hitelösszege 8,5%-kal, darabszáma 18,1%-kal csökkent 2012-es évhez képest. A hosszabb távú hitelek darabszáma és hitelösszege általában nőtt a megelőző évhez viszonyítva.

A 20 éven túli lejáratú hitelszerződések darabszámának magas száma egy referenciaadat-szolgáltató késedelmes adatátadásának következménye, mely a 2.2.1. (Fennálló szerződéssel rendelkező vállalkozások számának havi változása) pontban már említésre került.

4. Szerződéses kötelezettségek teljesítése, eladósodás alakulása

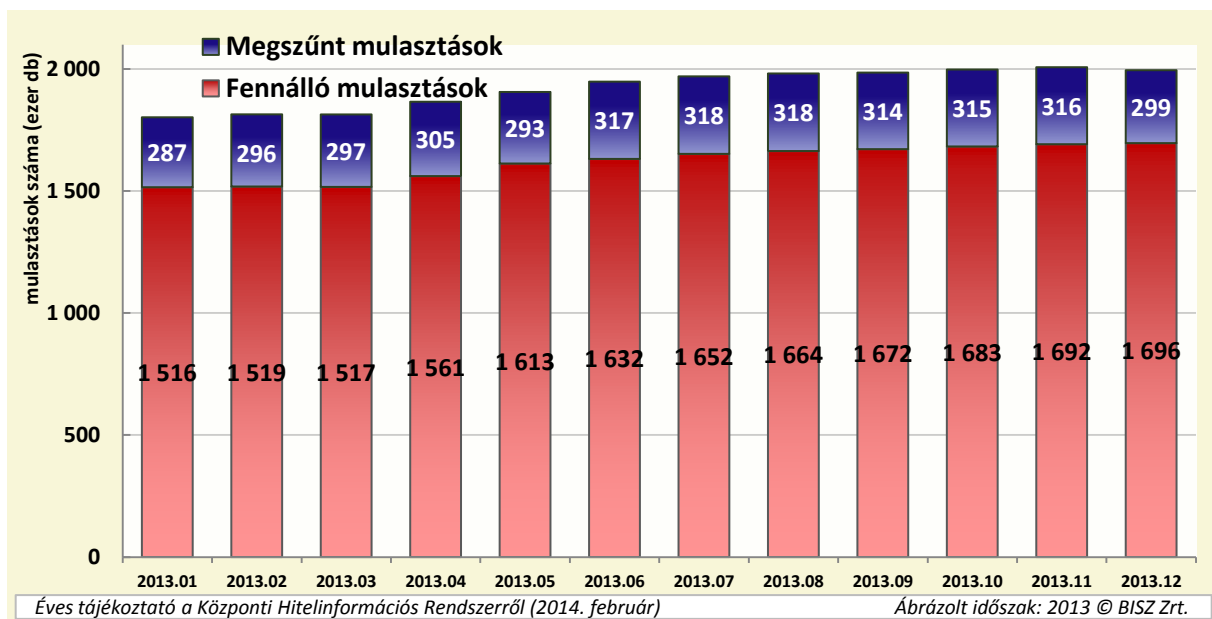
4.1. Lakossági alrendszer

4.1.1. Fennálló hitelszerződések és mulasztások havi változása



Mulasztásnak a KHR törvényben megfogalmazott, folyamatosan 90 napnál hosszabb ideig fennálló és a legkisebb aktuális minimálszámnál nagyobb összegű törlesztés elmaradását nevezzük. A 2013. december 31-i állapot szerinti 8 387 ezer fennálló lakossági hitelszerződés 18,42%-hoz tartozik rendezetlen mulasztás, és a fennálló szerződések 81,11%-a mulasztás nélküli. Számottevő változás a korábbi évhez képest nem történt, de a mulasztás nélküli lakossági hitelszerződések aránya a 2012. év végi állapothoz (82,99%) képest csökkent, míg a fennálló mulasztással is rendelkező hitelszerződések részaránya 2013-ban növekedett.

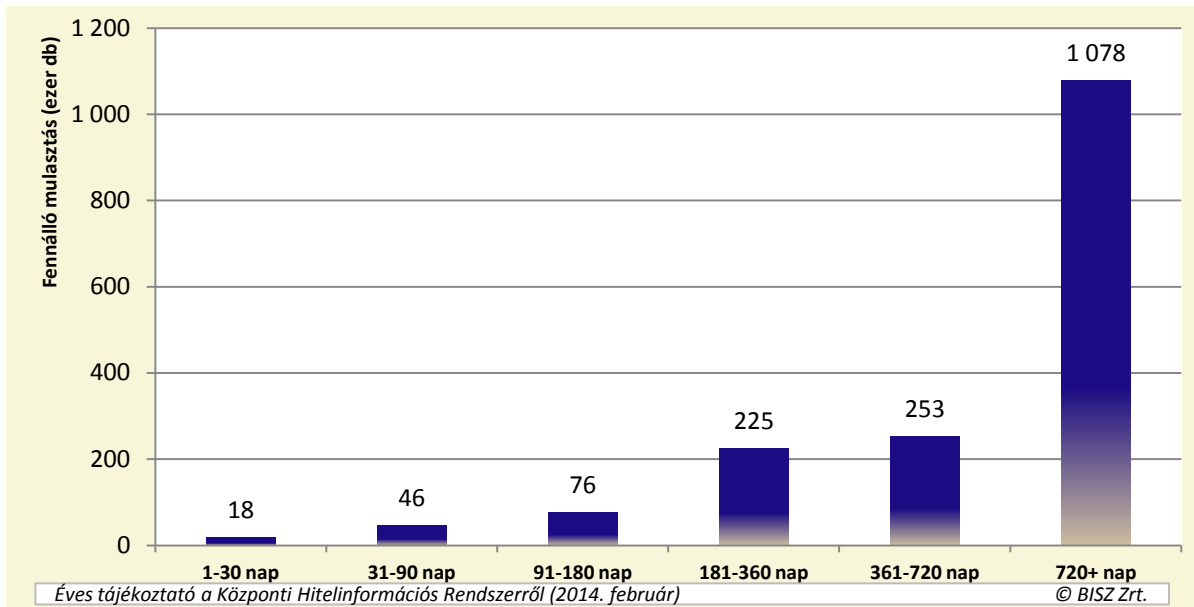
4.1.2. Mulasztások számának havi változása státusz szerint



A fennálló mulasztások száma – március kivételével – hol kisebb, hol nagyobb mértékben, de folyamatosan növekedett. A rendezett, vagy más módon megszűnt hitelmulasztásokat a pénzügyi

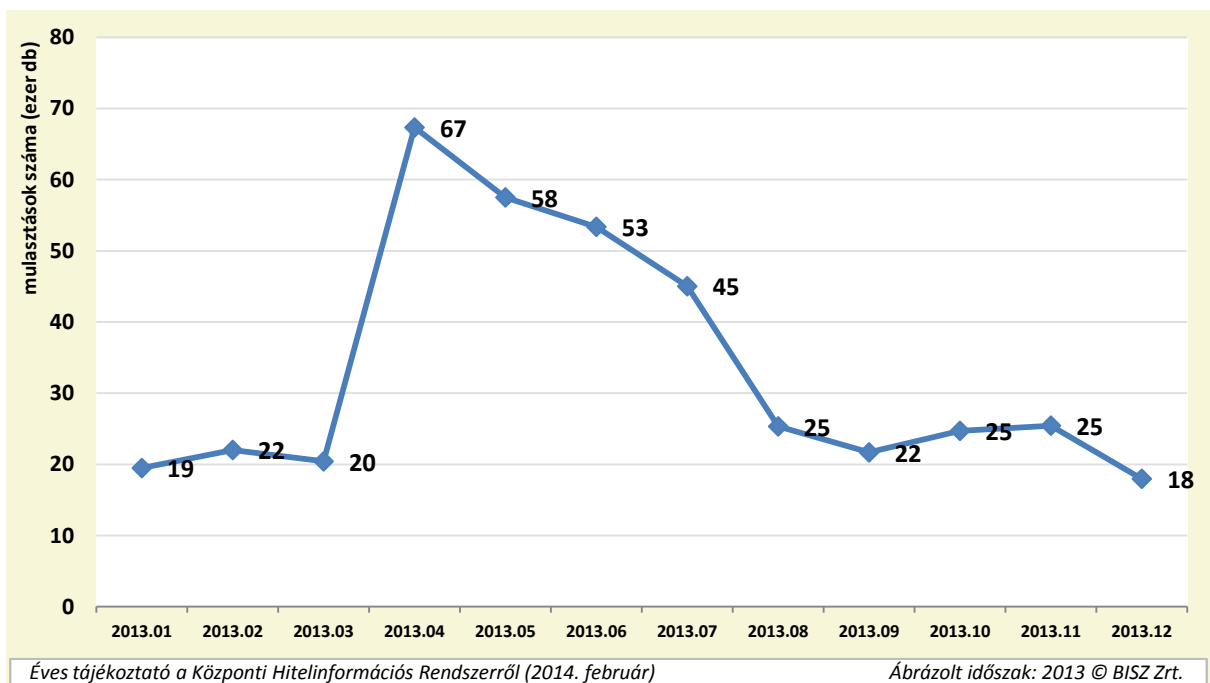
intézmények lezárják. Az esemény elévülési ideje 1 vagy 5 év a mulasztás megszűnés módjától függően. A megszűnt és fennálló mulasztások összesített darabszáma kismértékű, ám stabil növekedést mutat, ami azt mutatja, hogy a mulasztások gyorsabb ütemben keletkeznek, mint ahogy az adatkezelési idő lejárna. A fennálló és megszűnt státuszú mulasztások aránya szinte alig változott.

4.1.3. Fennálló mulasztások megoszlása a mulasztás időtartama szerint 2013. év végén



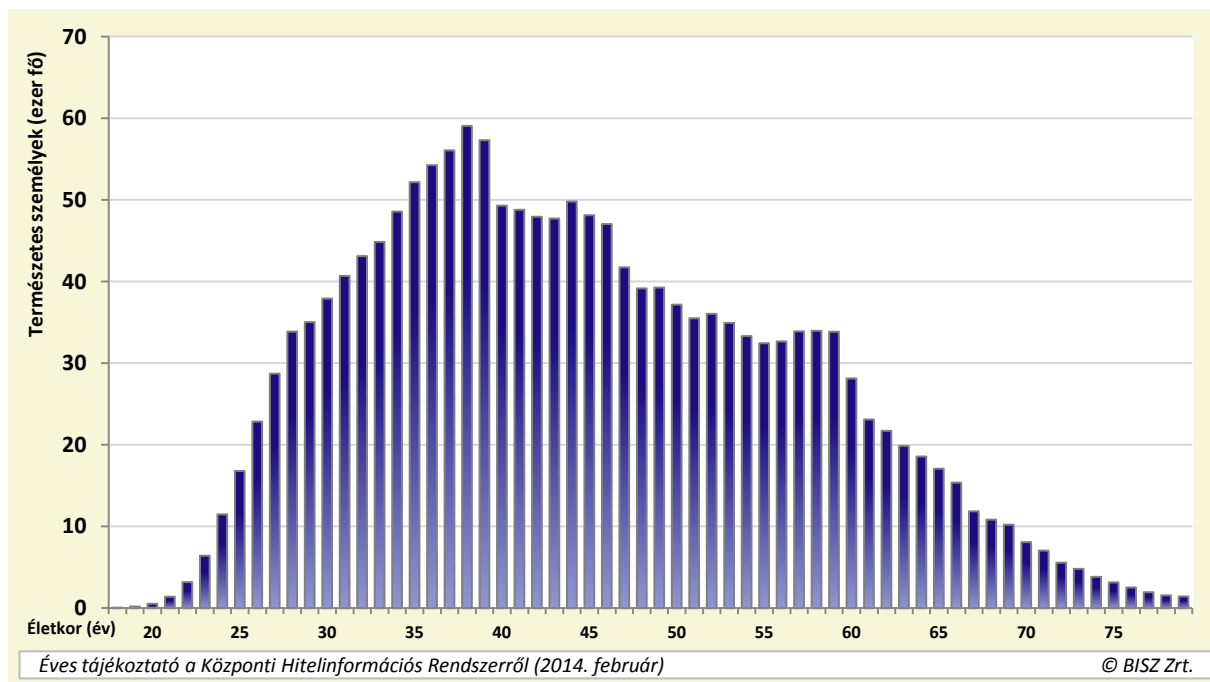
A 2013. év végén fennálló mulasztások döntő többsége (91,75%) legalább fél éve rendezetlen. Közülük is legnagyobb számban a már legalább két éve fennálló mulasztások fordulnak elő.

4.1.4. Újonnan rögzített mulasztások számának havi változása



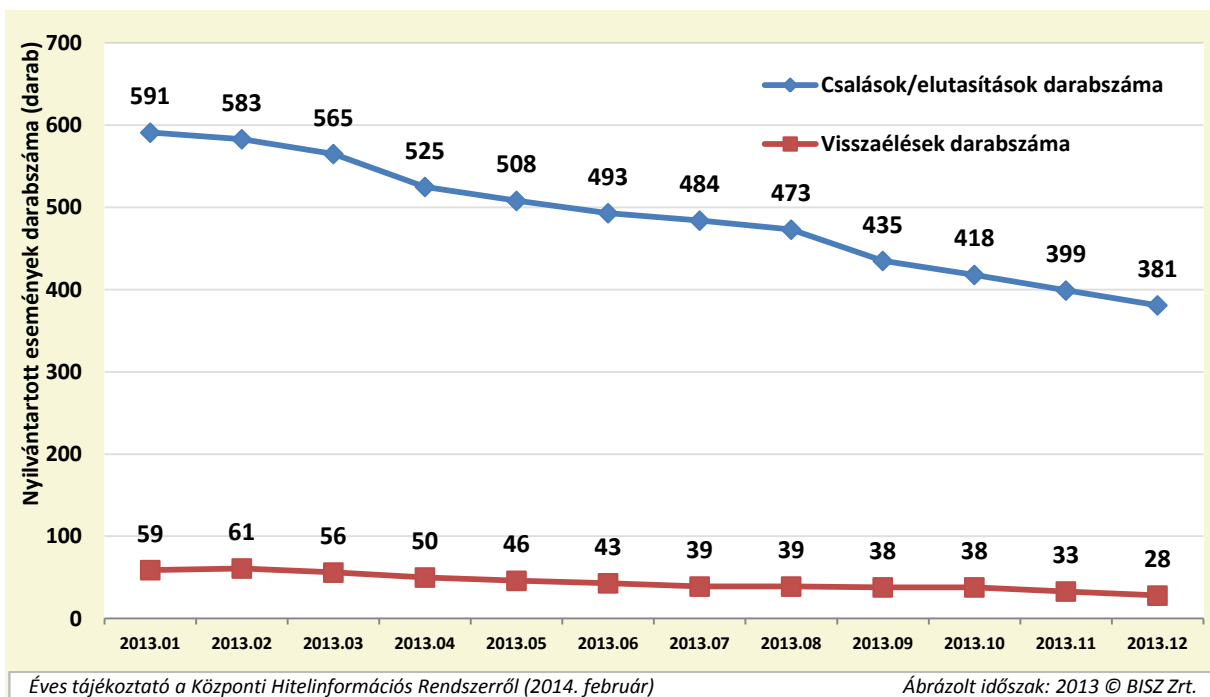
A 2013-as évben havonta átlagosan 33 ezer új mulasztást rögzítettek a pénzügyi intézmények a KHR rendszerbe. Az április-július hónapokra vonatkozó statisztikai adatokat több pénzügyi intézmény késedelmesen elvégzett adatátadása, korrekciója torzítja.

4.1.5. Fennálló mulasztással rendelkező természetes személyek megoszlása életkor szerint 2013. év végén



A KHR-ben nyilvántartott természetes személyek életkor szerinti megoszlásával (3.1.6) összhangban alakult a hitelmulasztás életkor szerinti eloszlása is, azzal a különbséggel, hogy az 50-60 éves korosztály nagy számossága kevésbé jelentkezik. Ebből arra lehet következtetni, hogy az 50-60 éves korosztály fegyelmezettebben fizeti vissza hiteleit. A hitelmulasztások nagy számmal a 35-40 éves korosztályhoz köthetők.

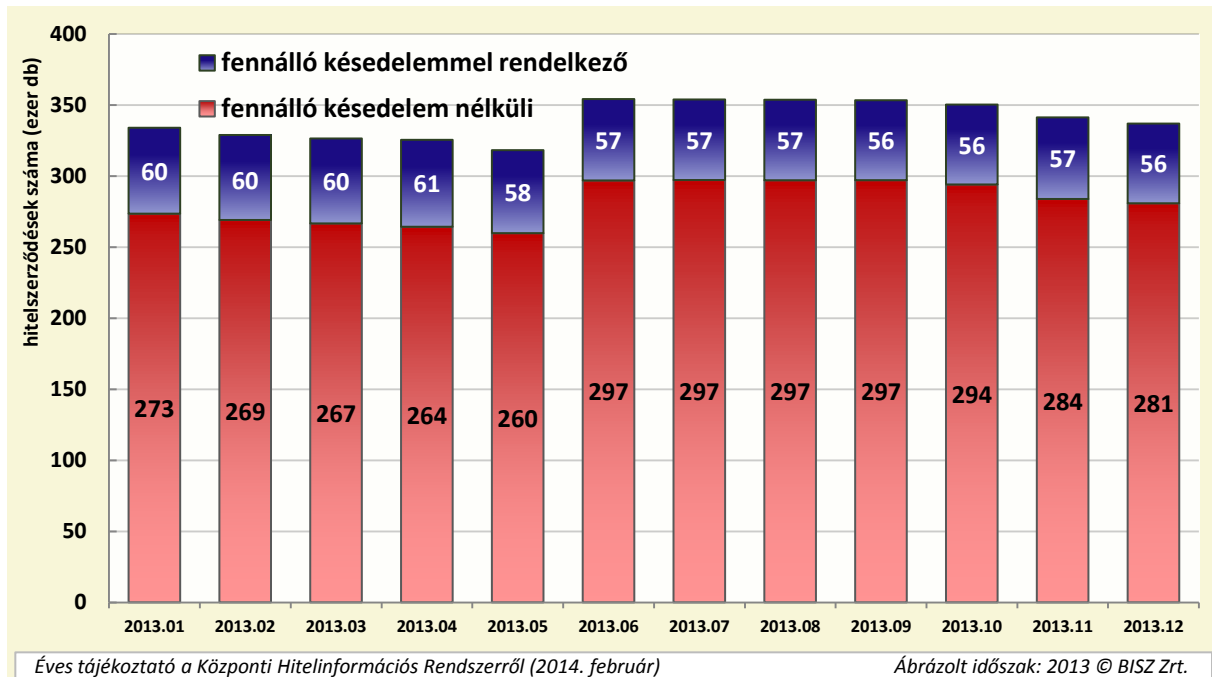
4.1.6. Lakossági csalás/elutasítás, valamint visszaélés események havi változása



A KHR a hitelmulasztáson kívül a hitel igénylésének elutasítását is negatív adatként tartja nyilván, amennyiben az elutasítás oka hamis vagy hamisított okirat használata, illetve valótlan adatközlés. A negatív adatok közé tartozik még a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel való visszaélés is. Ezen események nagyságrendje a mulasztásokénál jóval kisebb, darabszámuk monoton csökkenő tendenciát mutat.

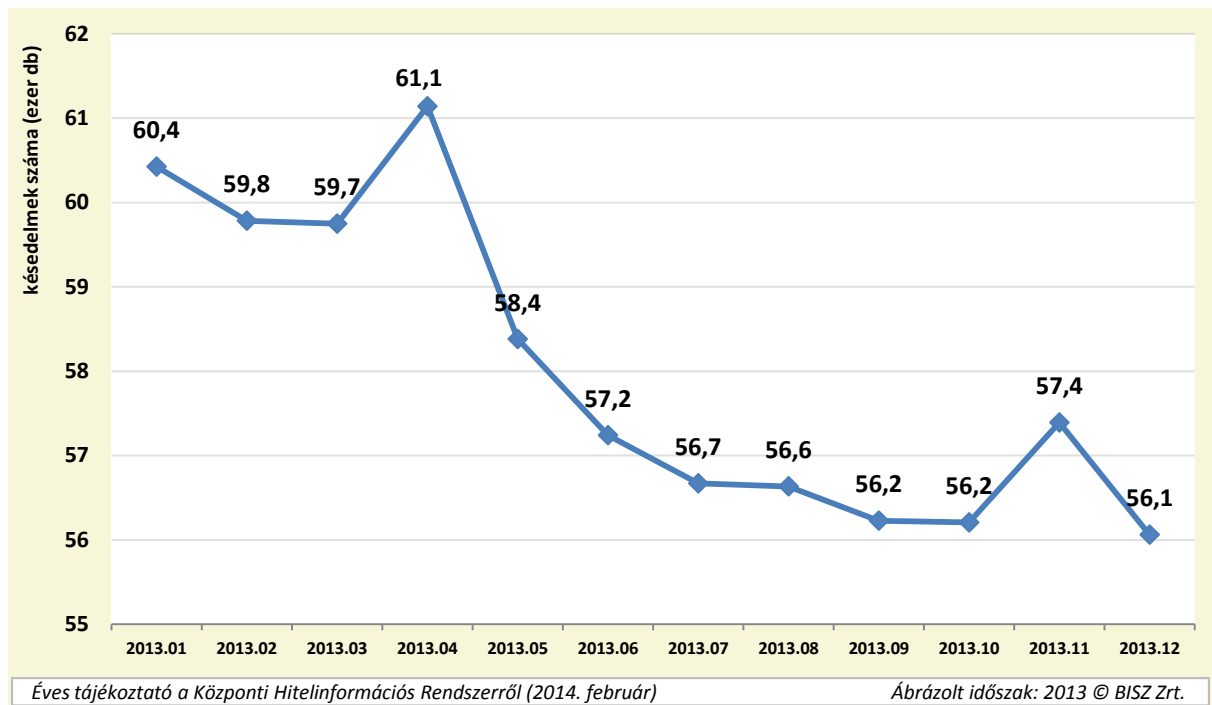
4.2. Vállalkozási alrendszer

4.2.1. Fennálló hitelszerződések havi változása



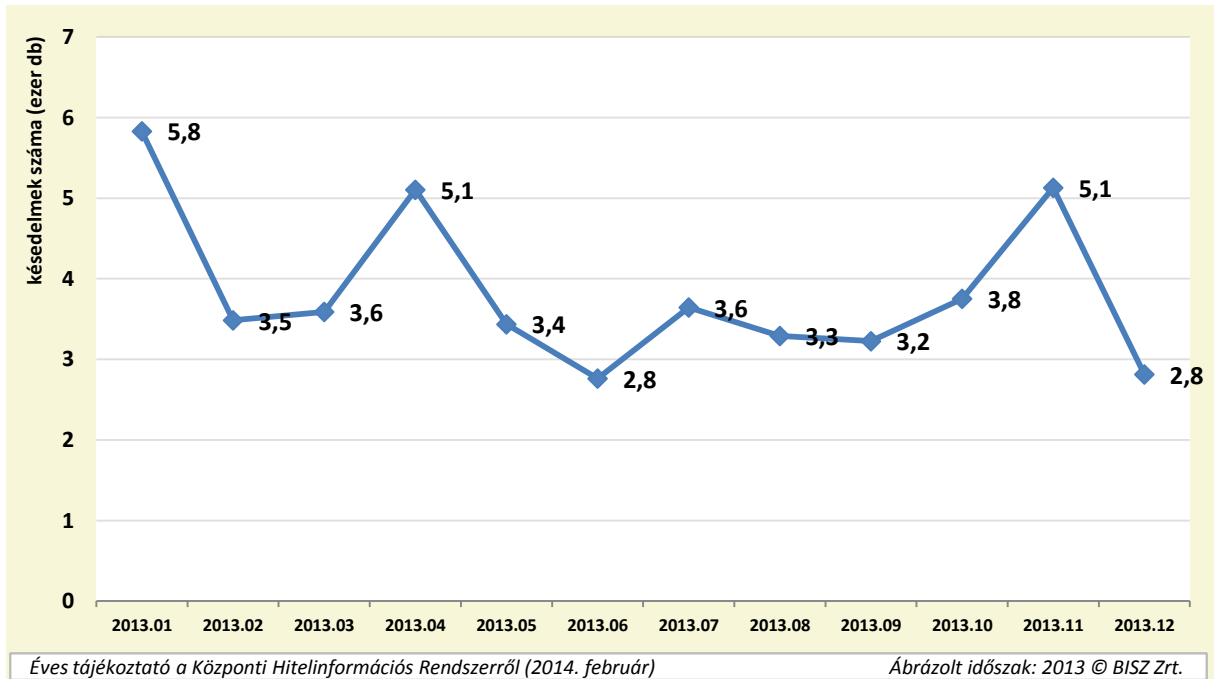
A vállalalkozási alrendszerbe azokat a szerződéseket minősítik késedelmesnek, amelyeknek lejárt, meg nem fizetett tartozása van. Ezek az adatok a késedelmet követő 30. napot követően kerülnek a rendszerbe. A fennálló késedelemmel rendelkező hitelszerződések darabszáma kis mértékben csökkent. Ugyanez mondható el a fennálló késedelem nélküli hitelszerződésekről is, ám a júniusi késedelmes adatátadás ezeket az értékeket torzítja.

4.2.2. Fennálló késedelmek számának havi változása



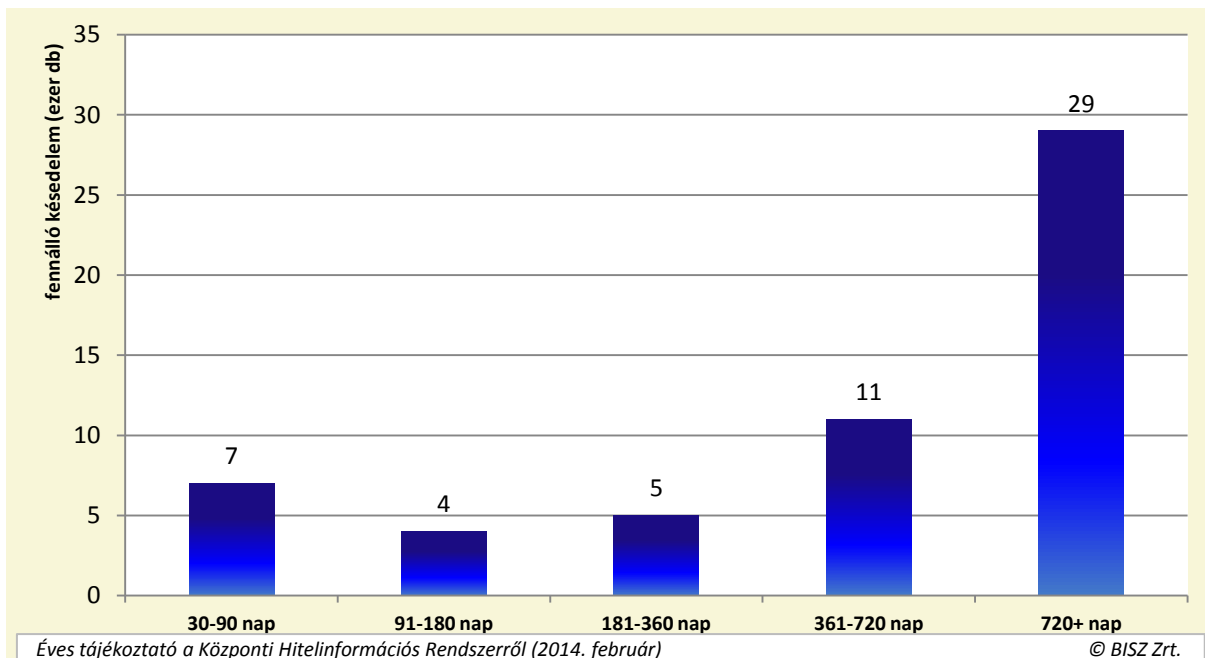
A fennálló késedelmek száma a 2013-ban is egy szűk sávban mozgott, enyhe csökkenés figyelhető meg a tárgyidőszakban, ahogy azt a 4.2.1. ábrán is láthattuk. Ennek oka, hogy az egyes hónapokban újonnan rögzített késedelmek darabszáma (4.2.3. ábra) nem éri el az ugyanabban a hónapban megszűnő késedelmek darabszámát.

4.2.3. Újonnan rögzített késedelmek számának havi változása



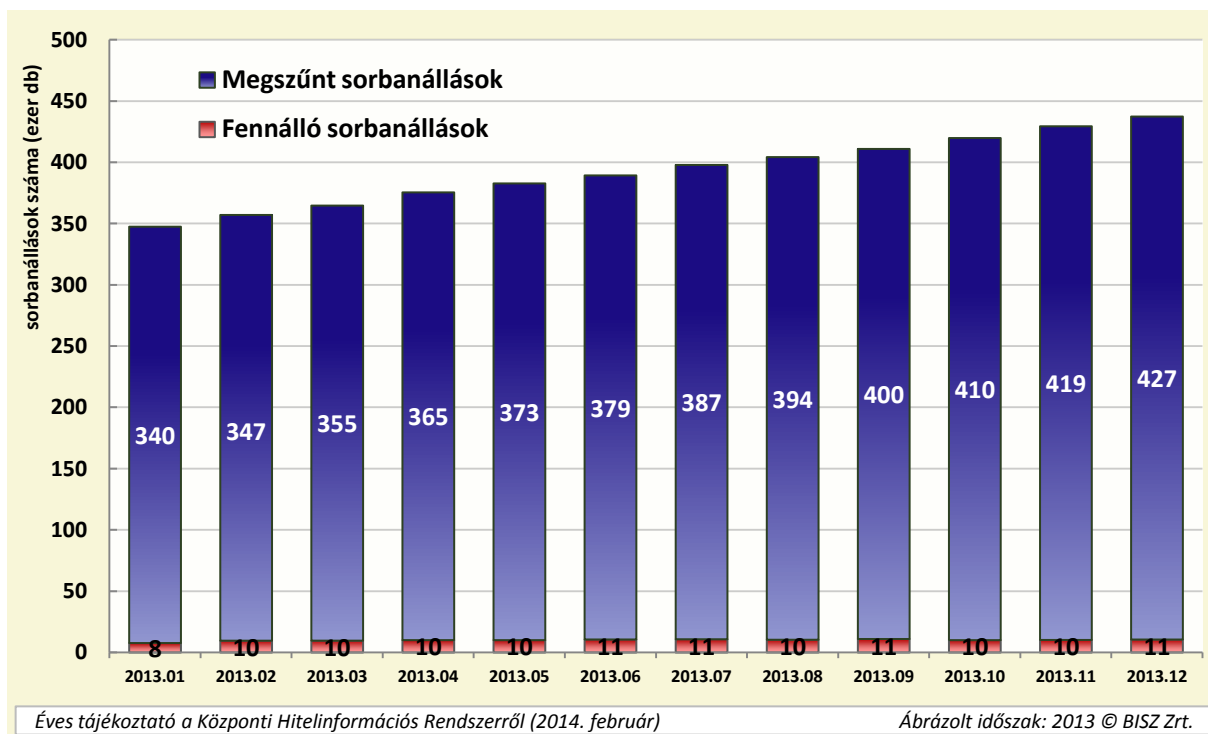
2013-ban havonta átlagosan 3,8 ezer új késedelmet rögzítettek a pénzügyi intézmények a KHR rendszerbe. Alapvetően csökkenő tendenciát figyelhetünk meg a tavalyi értékeket is figyelembe véve. Ennek oka egyrészt lehet az, hogy azok a vállalkozások, akik eddig túlélték a 2008 óta tartó pénzügyi válságot, azok likviditása javult, így el tudják kerülni a késedelmes hiteltörlesztést. Másrészt a havonta a rendszerbe rögzített fennálló vállalozási hitelszerződések darabszáma is csökkenő tendenciát mutat.

4.2.4. Fennálló késedelmek megoszlása a késedelem időtartama szerint 2013. év végén



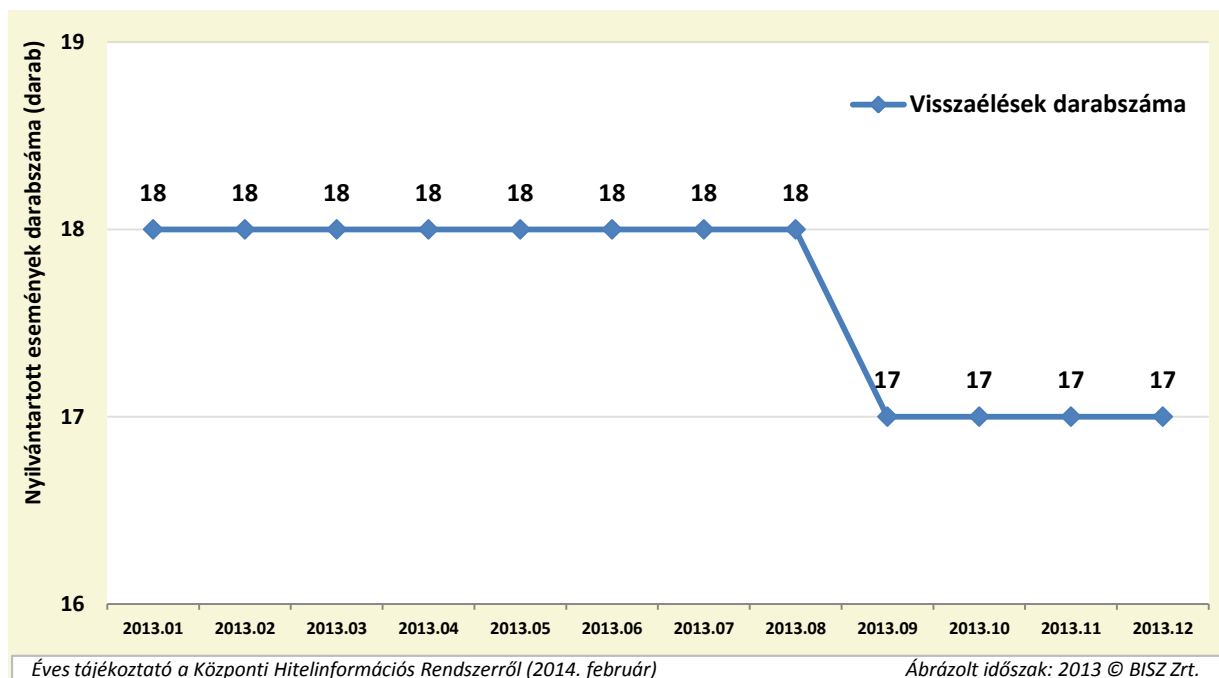
A fennálló késedelmek több mint fele két éven túli. Pozitív változás, hogy az egyes kategóriákba tartozó fennálló késedelmek száma stagnált vagy csökkent 2012 év végéhez képest, valamint a 181-360 napja fennálló késedelmek darabszáma jelentősen csökkent. Ezek a késedelmek az elmúlt időszakban törlesztésre kerültek.

4.2.5. Sorbanállások darabszámának havi változása státusz szerint



Sorbanállásnak nevezzük azt a KHR-ben nyilvántartott eseményt, mely során vállalozási folyószámlán fedezethiány miatt folyamatosan harminc napot meghaladóan, egymillió forintnál nagyobb összegű követelés nem egyenlítődik ki (sorban áll). A fennálló sorbanállások darabszáma hónapról-hónapra szinte azonos értéket mutat. A megszűnt sorbanállások darabszámának változásában növekedő tendencia figyelhető meg.

4.2.6. Vállalozási (POS terminállal való) visszaélések számának havi változása



A vállalozási alrendszerben készpénz-helyettesítő fizetőeszközzel való visszaélésnek (POS terminál üzemeltetési szerződés megszegésének esete) hívjuk azt az eseményt, mikor a készpénz-helyettesítő fizetőeszközt elfogadó vállalozás csalást, visszaélést követel el a POS terminál használata során. Ezen események száma alacsony, 2013-ban nem történt ilyen visszaélés a referenciaadat-szolgáltatók adatátadása szerint. Egy darab ilyen esemény 2013 szeptemberében elévült.